

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. XVI

Price 15¢

PIRMADIENIS — MONDAY, GEGUŽE — MAY 15, 1972

Kaina 15 c.

Nr. 114

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRASTIS

4545 WEST 63rd STREET CHICAGO, ILLINOIS 60629

Telephone: (312) LUdow 5-9500

SOVIETŲ GINKLAI, KINIEČIŲ UOSTAI

Londonas. — Kiniečių diplomatai patvirtino, jog jų uostai bus naudojami iškrauti sovietų ginklus, skirtus Šiaurės Vietnamui. Toliau ginklai bus siunčiami geležinkelio. Dar veikia senas sovietų ir kiniečių susitarimas, jog karinė medžiaga gali būti siunčiama per Kiniją. Š. Vietnamo pareigūnai traukinius su karine medžiaga gali pasitikti ant sovietų - kiniečių sienos, vagonai užantspaudojami ir vežami į Hanojų. Vienas tokių kiniečių uostų minimas Peihai, vos 100 mylių oro keliu iki Hanojaus.

Paskutiniuoju metu sovietų propaganda Kinijos atžvilgiu yra gerokai sušvelnėjusi, o naujos Nixono priemonės prieš Šiaurės Vietnamą gali pastūmėti į didesnę sovietų ir kiniečių bendradarbiavimą.

Galimybę karines medžiagas iškrauti Kinijos uostuose Nixono administracija yra pramačiusi. Dar 1969 CIA yra paruošusi studiją apie galimos blokados įvedimą ir jos pasekmes. Tada buvo numatytos tokios galimybės: didelis skaičius mažų pakrančių laivų, laivelų, baržų gali prekes vežti pakrantėmis iš pietinių Kinijos uostų — Fort Bayard, Kantonas ar Peihai — ir pasiekti Š. Vietnamą, gali iškrauti bet kur pakrantėse nebūtinai uostuose. Tačiau toks būdas labai nepatogus ir perkaustyti galima tik smulkesnius ginklus, bet jokių

būdu didesnio kiekio gazolino, labiausiai reikalingo tankams varyti.

Valstybės departamentas nepastebėjo jokių ženklų, kad Š. Vietnamas norėtų rimtai pradėti derybas, o Pentagonas sako, kad Hanojus nesiruošia minas išimti, kaip buvo žadėjęs, neturi tam priemonių.

Gaisre žuvo 118

Osaka. — Osakoje, Japonijoje, universalinėje krautuvė kiles gaisras pareikalavo 118 aukų mirusių, ir 43 sužeistais.

Bombos V. Vokietijoje

Frankfurtas. — Miunchene ir Augsburgėje policijos būstinėse sprogo bombos. Prieš tai Frankfurtas sprogo bomba Amerikos pulkininkas Paul Bloomquist iš Salt Lake City, Utah, ir 13 karių buvo sužeisti. Frankfurto policija dar yra gavusi anonimių telefoninių pranešimų apie kitas bombas, bet nuykusi jų nerado. Rado tik nesprogiusią bombą pašto įstaigoje.

Miunchene bomba buvo padėta automobiliu, automobilis pastatytas šalia kitų policijos automobilių ir sunaikino ar sugadino 40 mašinų. Žmonių aukų nebuvo. Augsburgėje vienas policijos žmogus buvo sužeistas. Ar tos bombos turi ir politinių motyvų, kol kas nežinoma.

Hanojus derėtis nenori

Washingtonas. — Valst. sekretorius Rogers į Europą nesugrįžo, sostinių vizito nebaigė, tik baigia ruošti Maskvos viršinių konferencijai ir ši šeštadienį su Nixonu iškrenda pirmąsias į Salzburgą, o kita pirmadienį bus Sov. Sąjungoje. Rogers sako, kad pasirošimai į Maskvą eina gerai, bet atnaujinti taikos derybas Paryžiuje nesiseka. Le Duc Tho, Hanojaus politinio narys, vyriausias derybų vadas, derėtis nenori.

Ar jis laimingas su 303,000 dol.?

TEGUCIGALPA. — Hondure nusileidęs oro piratas su 303,000 dolerių tebeiškomas. Honduro vyriausybė sako, kad jis nusileido parašutu saugiai ir slapstosi džunglėse. Jo parašutas surastas. Vietos gyventojai patvirtina, jog jie matė vyrą su lagiminėliu ir skaičiuojant pinigais. Tik jie sakė, kad jo petys ir rankos buvo sužeistos.

LONDONAS. — Britai paneigė žinias, kad jų karo laivai ir lėktuvai atakavo Pietų Jemeną ir nori padėti arabams kaimynams nuversti marksistinį režimą. Adeno radijas sakė, kad britai gegužės 4 bombardavo Socotras salą, apie 200 mylių nuo Yemeno, į pietus nuo Arabijos pusiasalio. Sako, jog buvo numuštas ir britų helikoptelis. Ten vyksta sukilimas.

Britų krašto apsaugos ministerijos atstovas, kalbėdamas apie tuos P. Yemeno teigimus, pasakė, jog tai njeo daugiau, kaip tipingas propagandos tauškalas.

P. Vietnamo karo policija ties Hue sustabdo autobusus ir tikrina, ar nėra juose karo dezertyrų.

KAIP LIETUVIAI 1939 PADEJO LENKAMS

Varšuva. — Lenkai yra išleidę nemažą literatūros apie II pasaulinio karo kančias, savo karių likimą, Katyną, koncentracijos stovyklas, nemažą surinkta faktų ir apie internuotus karius Vengrijoje arba Rumunijoje, o dabar pasirodė studija ir apie karių likimą, kurie atsidūrė Lietuvoje. Piotr Lossowski kariniam žurnale Woj skowy Przegląd Historyczny duoda faktus apie lenkų kareivius ir karininkus, kurie 1939 rugsėjo mėnesį buvo internuoti Lietuvoje.

Karo pradžioje Lietuvos sieną peržengė ir buvo internuoti iš viso 14,000 karininkų ir kareivių, bet 1940 birželio mėnesį, kai Lietuvą užgrobė bolševikai, lenkų karių buvo belikę vos 1,600, iš jų 600 karininkų ir apie 1000 eilinių. Iš tų likusių tam tikras skaičius Vilniaus krašte perėjo į po grindį prieš rusus, vėliau prieš vokiečius, o kitus, kuriuos išsifravo sovietai, deportavo į Sibirą.

Geriau negu tikėjosi

Autorius pripažįsta, kad lenkų likimas Lietuvoje, kol ji buvo laisva, buvo žymiai geresnis nei tikėjosi ir taip pat geresnis nei tu, kurie buvo internuoti Latvijoje. Lietuvos vyriausybė ir visuomenė į netekusius tėvynės lenkus žiūrėjo su užuojauta, neįtautė jokio pykčio pro Vilniaus okupavimą ir žiūrėjo pro pirštus, kai lenkai iš internavimo vietos pabėgdavo ir atsidurdavo vakaruose pas sąjungininkus. Labiausiai, kaip autorius sako, lenkams padėjo Lietuvos lenkai t.y. sulenkėjusieji visuomenė. Sulenkėjusieji internuotiems padėjo ir materialiai, ir moraliai. Lossowski sako, kad buvo tokių neaprašomai jautrių istorijų, kaip vietiniai žmonės užjautė karius, kokių nėra patyrę lenkai nei Vengrijoje, nei Rumunijoje, kuri tada buvo Lenkijos sąjungininkė.

Padėjo pabėgti

Jau pačiom pirmomis dienomis, kai rusai pajudėjo į Lenkiją ir prasidėjo lenkų bėgimas į Lietuvą, Palangoje susiorganizavo neoficialus komitetas ir pradėjo rinkti drabužius, baltinius ir

maistą internuotiems. Lietuviškosios įstaigos oficialiai išleisdavo iš stovyklų karius lankytis tik pas gimines, bet greit paaiškėjo, kad kiekvienas turi tokių "gimičių".

Labiausiai Lietuvos lenkai padėjo internuotiems pabėgti. Į stovyklas atnešdavo civilius drabužius, padirbtus dokumentus ir nurodydavo kelius per Latviją ir Estiją į Švediją. Čia daugiausia pasijūmėjo Babsų ir Vandžiogalos lenkai. Išlikę gyvi lenkai Lietuvą mini su dėkingumu.

New Braunfels. — Šią nuo senų laikų vokiečių emigrantų apgyventą 18,000 gyventojų miestą Texase ištiko potvynis. Apie 5,000 gyventojų teko evakuoti, kai jų namus užliejo Gualupė. Penkiolika žmonių nutusko.

Minų išmetimas iš lėktuvų. Amerikos aviacija manevrų metu demonstruoja minavimo būdą. Panašiai jau užimuoti ir Šiaurės Vietnamo uostai.

Okinawa šiandien grįžta Japonijai

Naha. — Šiandien Okinawa perduodama Japonijai. Į šias iškilmes išskrido viceprezidentas Spiro Agnew. Sala buvo valdoma Amerikos 27 metus. Buvo viena stipriausių bazių Pacifike. Amerikiečiai pasilik ir po Okinawos perdavimo, tik turės laikytis japonų įstatymų. Naujas salos gubernatorius, kuris dabar perims valdžią, Coby Yara, sako, kad jo tautiečiai nenorėtų matyti amerikiečių bazių, bet jos reikalingos ne tik saugumo sumetimais, bet ir ekonomiškai. Apie 50,000 japonų gyvena iš amerikiečių, pas juos dirbdami. Okinawa turi apie vieną milijoną žmonių.

Amerikiečių karių Okinawoj yra 45,000, įskaitant 13,000 marinų ir aviacijos 313-ją divizioną. Kariai gerai pasiruošę, dažnai manevruoja ir gali būti pasiųsti į frontą per 48 valandas. Tačiau pagal naują susitarimą Amerikos kariai iš Okinawos negali būti siunčiami tiesiog į karo zoną, trečią šalį. Norint susitarimą apieiti, jie pirmą gali būti perkelti į kita kokią šalį, o iš ten į Azijos frontą.

Kol Okinawa buvo administruojama amerikiečių, būdavo dažni streikai, dabar jie turės baigtis. Japonai neleidžia streikuoti dėl bet kurio niko. Tą žino vietos gyventojai ir todėl didelio entuziazmo, kad salą administruos Tokijo, nematoma.

Sirija nesirašys pakto su Maskva

Beirutas. — Libano laikraštis An Nahar rašo, kad Sirija atmetė sovietų siūlomą paktą. Dar vasario mėnesį Sirijoje lankėsi sovietų ministerio pirmininko pavaduotojas Kyrill Mazorovas ir spaudė sirus pasirašyti draugiškumo ir savitarpinės pagalbos paktą, panašų, kaip pasirašė Egiptas, bet sirai atsakė. Praėjusią savaitę Siriją vizitavo sovietų karo ministeris maršalas Andrei Grečko su aviacijos ir laivyno štabo viršininkais bei kitų 12 delegatų, sirus dar labiau spaudė, bet Damaskas atsakė ir dabar rašytis. Tai didelis sovietų diplomatijos nepasisekimas.

P. VIETNAMAS ATSIĖMĖ TRIS MIESTUS

Saigonas. — P. Vietnamo kariuomenė iš defenzivos pereina į ofensyvą ir vakar jau buvo pranešama, kad Amerikos helikopteriais perkelti daliniai į priešų užnugarį atsiėmė tris miestus Quang Tri provincijoje: Hai Lang, Thon Hoi Yen ir Thon Van Tri. Miestai yra į šiaurę nuo My Canh upės į pietus nuo provincijos sostinės Quang Tri. Kariuomenė perkėlė Amerikos marinų helikopterius. Ekspedicinis vienetas susidėjo iš 1,700 vyrų. Kitas dalinys, 550 vyrų į tą pusę pradėjo puolimus sausumos keliu.

Sakoma, kad priešų pasiprie-

šinimas buvo didelis ir mūšiuose žuvo daugiau nei 300 priešų karių. Puolimus smarkiai parėmė Amerikos aviacija ir karo laivynas patrankų ugnimi. Apie 40 pietų vietnamiečių buvo užmušta arba sužeista. Amerikiečių aukų nebuvo. Prie Hai Lang buvo sudaužyti trys komunistų tankai ir dvi patrankos.

Marinų helikopteriai nebuvo naudojami nuo 1971 balandžio mėnesio. Dabar panaudoti buvo nuo lėktuvnešio Okinawa, stovinčio Vietnamo vandenyse. Tame ir kituose laivuose budi apie 5000 marinų.

Kituose frontuose žymesnių pasikeitimų nebuvo. An Loc gynėjai atlaiko priešų puolimus aplink miestą ir miesto viduje. Jiems į pagalbą siunčiami daliniai yra už 13 mylių nuo miesto. Dar pranešama apie didesnes kautynes maždaug 30 mylių nuo Saigono. Ten, įskaitant ir aviacijos bei artilerijos ugnį, buvo užmušti 137 priešų kariai.

Amerikos aviacija, naudodama elektroniniais aparatais vairuojamas bombas, sudaužė Paul Doumer tiltą per Raudonąją upę pačiam Hanojų. Tiltas buvo vienišasis ryšys tarp Haiphongo ir abiejų geležinkelio, jungiančių Š. Vietnamą su Kinija. Bombos taip pat sudaužė ir pertraukė Š. Vietnamo vamzdžių liniją, kuri tekojo 1000 tonų skysto kuro per dieną.

Vakarų ir rytų vokiečių susitarimas

Bonna. — Vakarų ir Rytų Vokietijų atstovai susitarė dėl pasienio susisiekimo. Brandto atstovas Egon Bahr ir Heneckerio Michael Kohl padėjo savo inicialus po raštu, kuriuo sureguliuojamas geležinkelio, plentų ir vandens kelių susisiekimas per Rytų Vokietiją į Vakarų Berlyną. Rytų vokiečiai dar pažadėjo, kad vakariečiai vokiečiai galės dažniau lankytis rytinėje daly. Susitarimas turės dar būti oficialiai pasirašytas gegužės 26 Rytų Berlyne, jeigu iki to laiko bus ratifikuotas paktas su Maskva ir Varšuva.

Konferencijos ir demonstracijos

Stockholmas. — Birželio mėnesį Stockholme bus didelis "tautų suvažiavimas", konferencija aplinkos apsaugos reikalui. Ją šaukia Jungtinės Tautos, dalyvaus atstovai iš viso pasaulio, ir jų bus apie 1200. Tiek pat žada suvažiuoti ir spaudos atstovų. Rengėjai tačiau patyrė, kad tą progą žada išnaudoti visokie nebuoramos ir reikiąsi didelių demonstracijoms. Demonstrantų pirmuoju taikiniu gali būti Amerika, bet gali būti ir kitokių demonstracijų. Švedai susirūpino ramybe ir tvarka, ir iš provincijos kaimelių į sostinę sutrauks apie 1800 policijos.

Montrealis be laikraščių

Montrealis. — Quebeco provincijoje susireikavo keli tūkstantai darbininkų, protestuodami, kad buvo sumiti trys darbo unitų vadai, atsakė klausyti teismo nurodymu. Dėl streiko neišejo visi šeši Montrealio laikraščiai, kai kurias radijo stotis buvo užėmė streikuojantieji darbininkai ir sustabdė programą, sustoję geležies rūdos pervežimas traukiniais, kai kur ir statybos darbai.

Londonas. — Su britų geležinkeliais vis dar negerai. Šis savaitgalis buvo be traukinių susisiekimo, kai geležinkeliečiai atnaujino 32 valandų streiką, nuo šeštadienio 10 val. vakaro iki pirmadienio 6 val. ryto.

Yra žmonių, kurie nesako nieko blogo apie mirusius ir nieko gero apie gyvuosius.

— D. Kidney

Amerikos vyskupai apie persekiojimus okup. Lietuvoje

JAV vyskupai atkreipė dėmesį į katalikų persekiojimą okup. Lietuvoje. Balandžio vidury, Atlanto mieste, Georgia valst., įvykusiame JAV katalikų vyskupų "atsivirame" suvažiavime dalyvavo 237 vyskupai (iš bendro 301 skaičiaus, priklausančių Katalikų Vyskupų Tautinei Konferencijai — NCCB).

"The Tablet" balandžio 20 paskelbė, jog Newarko vyskupas pagalbininkas John J. Daugherty atkreipė susirinkusių vyskupų dėmesį į penkis svarbiausius rūpesčius keliančius sritis pasauly, į Artimuosius Rytus bei Jeruzalę, Bažnyčios persekiojimą Lietuvoje, teisingumą šiaurinėje Afrikoje, aparteidų judėjimą Pietų Afrikoje ir į aviacijos karą Indokinijoje. (E.)

Daugiausia bedarbių — chemikai

WASHINGTONAS. — Amerikos chemikų susivienijimas sako, kad jų profesijos žmonių yra bedarbių daugiausia. Vidutiniškai kas ketvirtas chemikas ieško darbo.

KALENDORIUS

Gegužės 15. Šv. Rupertas, Šv. Sofija; Gražutis, Jaunutė.
Gegužės 16: Šv. Ubaldas, Šv. Jonas Nepamukas, Šv. Maksima, Vaidimantas, Inga.
Saulė teka 5:32, leidžias 8:02.

ORAS

Dalinai saulėta, šilčiau, temperatūra virš 70 laipsnių.

MŪSŲ SOCIALINĖ - FRATERNALINĖ

apžvalga

LIETUVIŲ KAT. SUSIVIENIJIMO
CHICAGOS APSKRITIES VALDYBA
2951 W. 63rd St. Tel. 436-7878

AR ATLIKOME, KĄ PRISIEMĖME?

Senas lietuvių priežodis sako: "Kas nedirba, melas vaikas, tam ir duonos duot nereikia". Čia turime mintyje LRKSA vadovybę. Tur būt, daugeliui, kuriems rūpi šios organizacijos veikla, kad ir retkarčiais gaunamam "Garse" skaityme ir ieškome Susivienijimo veiklos aprašymų. Deja, jų trūksta ir labai trūksta, o laikraščiai leisti išmokamos nemažos sumos.

Mūsų Susivienijimo vadovybės sąrašai labai ilgi. Tas rodo, kad organizacijai vadovauja ir jos reikalus tvarko ne vienas asmuo, bet daugumas seimeis rinktų asmenų, kuriems konstitucinis statusas nurodo pareigas, o jie prisima net po priesaiką tas pareigas eiti. Tik meskime žvilgsnį į jų statute nurodytas pareigas, sakysim, kad ir bėgy pastarųjų metų, tai yra nuo pastarojo seimo Waterburyje. Reikėtų gerokai paieškoti "Garse" jo rūpesčio savo pasimtom pareigoms. Kiti gi atvykę į seimą nešdami tą patį vieną denarą, be jokio organizacijos šeiminiškumui — seimui uždarbio. LRKSA Direktorių Taryba yra atsakinga už organizacijos darbus, jos pažanga. Bet su širdgėla turime pastebėti, jog yra neaiškų tokių darbų, kurie prašosi tuojau, o ne rytoj ar dar prieš seimą, paaiškinami "Garse" ir "Mūsų socialinės ir fraternalinės apžvalgos" skyriuose "Drauge", kad kuopų atstovai galėtų dabar žinoti, kas padaryta ir kokios klaidos buvo to darbo vykdyme. Kuopos savo susirinkimui se galėtų juos persvarstyti ir per savo atstovus seimui pateikti nuomones, būtent kas pasiekta naujų narių prirašyme, kas padaryta gelbstint finansiskai savo narius, pateiktus į nelaimę, kas padaryta lietuvių išlaikymo baruose, kaip ruošiami numatyti veikėjai Susivienijimui vadovauti, kiek su surūpinta jaunimu, stikiančiu mokslo ir daug kitų. Nieko arba labai mažai rūpinamasi Susivienijimo pagrindinių ramsčių — kuopų apjungimu, jų veiklos pažyvinimu. Juk nepaslapstis, — kuopos "tebegyvuoja" taip, kaip jos įsikūrė prieš daugelį metų. Kai kurios kuopos turi po kelis narius ir tie patys išsiskleidę visame JA V plote. Neimant toli, tokių kuopų rasime ir Chicagoje bei jos apskrityje. Kas šį skubų ir būtiną reikalą gali tvarkyti? Aišku, centro valdyba, kuri turi teisę, pareiga ir lešas. Kodėl gi 1971 metais neapsirūpinta išmokėti nariams dividendų? Kur jie nuejo? Juk iš centrinių pareigūnų girdime, kad organizacija gerame stovyje ir gerai veikia. Gal tais dividendais sušelpi į vargą patekę nariai? Gal sunaudoti organizacijos reikalų gerinimui? Gal paskirti lietuvių išlaikymo reikalams? Tokie ir panašūs klausimai kyla daugumoje narių, bet niekas iš jų niekaip.

Toliau, kas padaryta arba daroma Susivienijimo centro perkėlimui į vietą, kur gyvena daugiausia lietuvių? O gal laukiama to laiko, kada vietovė, kur dabar veikia organizacijos centras, bus nurašyta išnykimi ir vadas išbrauktas iš JAV žemėlapių arba pažymėtas tik mažu kaimu? Organizacija gi turi teisių patarėją, kuriam kaip tik ir turi rūpėti tas klausimas, ne tik rūpėti, bet ir spaudoje skelbti, kad išaukus kuopų ir narių nuomones, o gal

tai paslaptis, kad seime sudarytu staigmena ir "dėl laiko stokos" paliktų klausimą kitam seimui arba ateičiai, o geriausiai, tai trumpai — atmeti, kaip jau buvo padaryta 1966 metais seime Pittsburgh, Pa. (žiūrėti to seimo protokolo atskiram leidiny pusl. 8-me).

Palikę Direktorių Tarybą, eikime prie seimo rinktų komisijų ir pasidairykime, ką jos yra nuveikusios per porą pastarųjų metų. Kiekvienam suprantama: jei jos yra seimo išrinktos, tai turi ir savo paskirtį.

Spaudos ir informacijos komisija

Šios komisijos tokia sudėtis: teisin. Stasys Garliauskas, teisin. Juozas B. Laučka, mokytoja Kunigunda Keblinskienė. Visi šios komisijos nariai yra diplomuoti neapr. Lietuvoje. Jiems aišku, koks yra galimas ginklas spauda. Kurgi jie? Daug kas iš jų laukia informacijos Susivienijimo veikloje. Laukia ir tebelaukia.

Statutų komisija

Šią komisiją sudaro: teisin. Petras Jokubka, teisin. P. J. Montvila ir Vyt. Paudauskas. Nejaugi komisija nėra gavusi jokių siūlymų keisti tiek konstitucijos, tiek įstatų pasenusius ir nebeatitinkančius šių laikų ir pažangos punktus? Šitokie siūlymai turėtų būti skelbiami "Garse", kad kuopų veikėjai, ypač atstovai į seimą, turėtų progos su jais susipažinti ir išsiaiškinti dar prieš vykstant į seimą. Žinojimas kas jau turima, gal iškeltų ir naujų sumanyimų.

Labdarybės komisija

Marijona Šrupšienė, Josephine Gilbert ir Julė Salasevičienė. Ar viskas taip sklandžiai vyksta, kaip ruošiami numatyti veikėjai Susivienijimui vadovauti, kiek su surūpinta jaunimu, stikiančiu mokslo ir daug kitų. Nieko arba labai mažai rūpinamasi Susivienijimo pagrindinių ramsčių — kuopų apjungimu, jų veiklos pažyvinimu. Juk nepaslapstis, — kuopos "tebegyvuoja" taip, kaip jos įsikūrė prieš daugelį metų. Kai kurios kuopos turi po kelis narius ir tie patys išsiskleidę visame JA V plote. Neimant toli, tokių kuopų rasime ir Chicagoje bei jos apskrityje. Kas šį skubų ir būtiną reikalą gali tvarkyti? Aišku, centro valdyba, kuri turi teisę, pareiga ir lešas. Kodėl gi 1971 metais neapsirūpinta išmokėti nariams dividendų? Kur jie nuejo? Juk iš centrinių pareigūnų girdime, kad organizacija gerame stovyje ir gerai veikia. Gal tais dividendais sušelpi į vargą patekę nariai? Gal sunaudoti organizacijos reikalų gerinimui? Gal paskirti lietuvių išlaikymo reikalams? Tokie ir panašūs klausimai kyla daugumoje narių, bet niekas iš jų niekaip.

Jaunimo komisija

Marijona Jokubaitė, Jonas Litvinas. Gera, jei komisija neturi rūpesčių ir mūsų jaunimas puikiai sugyvena su organizacija. Bet gyvenimas rodo kaip tik atvirkščiai. Kiek matėme komisijos tuo klausimu žodžių spaudoje? Dauguma visų tų komisijų narių savo pareigas eina be jokio honoraro. Bet yra tokių, kurie gauna honorarą ir dėlto vargiai patelsina savo darbus Susivienijimui.

Čia ateina į galvą klausimas, o kokius honorarus gavo mūsų tautos karžygiai, kurie savo kauklais yra nukloję Lietuvos miškus, o dauguma ir Sibiro taigas? Jų pėdomis, lyg kokie šviesūs meteorai, raizgo mūsų apsamanojusiąs žemines Kudirkos, Brazinskai, Simokaičiai. Jau laikas visiems sukrusti. Seimas čia pat. Jo suruošimas, pramogos, banketas daug kainuoja, bet ne to laukiame. Laukiame Susivienijimo reformų, kurios padarytų mūsų organizaciją visiems katalikams patrauklią, veiksmingą ir teikiančią paramos lietuvių baruose. Tų reformų laukia Susivienijimo nariai, kuopos, ypač kuopų atstovai

ir pagaliau komitetas seimui priimti. Jeigu nepardys darbo tie, kurie patys savanoriškai įsipareigojo ir kurių pavardės nuolatose "Garsas" mini, tai savaime peršasi išvada, jog jie seimo dalyvius bus apvykę ir atstovams teks susirūpinti jų verte vadovaujančiuose postuose. Tuomet gal reikės ir bendrai gerokai peržiūrėti Susivienijimo vadovybės sąrašą, kai kur keičiant asmenis ir mažinant jų skaičių. Seimas yra vyriausios organizacijos šeiminiškas ir jo galioje yra tai įvykdyti.

Vardan keičiančios tautos, nuolatose mūsų organizacijos nariuose teskamba: "Tegul meilė Lietuvos ir veiklą organizacijai dega mūsų širdyse".

St. Juras

IS LRKSA KUOPŲ BEI NARIŲ GYVENIMO

— Chicagojį įsteigė Lietuvių Religinės šaltos skyrius. Steigiamajam susirinkime LRKSA 160 kuopos, Brighton Parke, nariai Antanas ir Marcelė Pakelčiai paaukojo 100 dol. Iki šiol tai stambiausia auka tam reikalui iš eilinių darbo žmonių. Pakelčiai yra nuodirdūs ir bendrų Lietuvos reikalų rėmėjai.

— LRKSA Chicago apskrityje Seimo rengimo komisijos posėdis įvyko gegužės 3 d. Nutarta: liepos 30 d. 10:30 val. ryto seimo

Rimtas pokalbis dailės parodoje. Iš kairės: P. Pakalkienė, dr. K. Bobelis, J. Pakalka ir dr. J. Meškauskas dail. A. Petrikonio parodoje. Marquette Art galerijoje. Nuotr. V. Noreikos

atidarymo proga užrašyti šv. Mišias šv. Mergelės Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje, Marquette Parke. Po pamaldų pusrūčiai parapijos salė.

— Liepos 31 d. vakare šv. Mišios už mirusius Susivienijimo narius bus atlaikytos šv. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo bažnyčioje, Brighton Parke.

— Liepos 5 d. šaukiamas LRKSA Chicago apskrityje ir Seimo rengimo komisijos bendras posėdis Amerikos Lietuvių tarybos patalpose, 2606 W. 63rd St. Susirinkimui kviečiami atsilankyti ir visi kuopų išrinkti atstovai.

liks atviru parku. Gal Amsterdamo hipai ras ten savo "miegamąjį" ant senosios Floriados pamatų...

DR. ANNA BALIUNAS
AKU. AUSU. NOSIES IR GERKLES LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
2858 West 63rd Street
Val: kasdien 10-12 val. ir 7-9 v. vak. Šeštadieniais 10-1 val. Trečiadieniais. Ligoniai priimami susitarus. Ofiso telefonas PR 8-3229. Rez. telef. WAlbrook 5-5076

DR. K. G. BALUKAS
Akusherija ir moterų ligos
Ginekologinė chirurgija
6449 S. Pulaski Road (Crawford Medical Building) Tel. LU 5-6446
Priima ligonius pagal susitarimą. Jei neatsiliepi, skambinti 374-8012

DR. VL. BLAZYS
PLAUCIŲ IR VIDAUS LIGOS
2501 West 63rd Street
Kampas 63-šios ir California
Valandos pagal susitarimą:
Pirmad., antr., ketvirt., nuo 6 iki 7:30 val. vakaro.
Šeštad., nuo 2 iki 3:30 val. Trečiadien., antradien., uždaryta.
Ofiso telef. 476-4042
Rezid. tel. WAlbrook 5-3048

DR. C. K. BOBELIS
DR. B. B. SEITON
INKSTŲ IR ŠLAPOMU TAKŲ CHIRURGIJA
Tel. — 695-0533
FOX VALLEY MEDICAL CENTER
860 Summit Street
Route 58 — Elgin, Illinois
Tel. offo HE 4-5849, rez. 388-2233

DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val: pirm., ketv. 1 iki 7 popiet. antr., penkt., 1-5, treč. ir šešt. tik susitarus

MILIJONAI LAUKIA PAVELDĖTOJŲ

Lietuvių Katalikų Susivienijimas skelbia naujų narių vajų ir siūlo gyvybės draudimą nuo naujagimio iki 65 m. amžiaus. Šeši planai suaugusiems ir trys — mažametams.

Lietuvių Katalikų Susivienijimas jau 85 metai tarnauja savo narių gerovei ir lietuvių išlaikymui.

1. duoda paskolas namams įsigyti,
2. moka nariams dividendus,
3. leidžia nariams laikraštį,
4. užlaicia ir šelpia vargan patekusius,
5. stipriai remia lietuvių kultūrinę pastangą,
6. ryžtingai dalyvauja laisvinimo darbe.

Irašyti savo vaikai bus tos organizacijos paveldėtojai, būk apsidraudę pas savus ir jauskis saugus.

Nuo 1914 Metų
Midland Savings aptarnauja taupymo ir namų paskolų reikalus visas mūsų apylinkes. Dekojame Jums už mums parodytą pasitikėjimą. Mes norėtum būti Jums naudingi ir ateityje.

Sąskaitos apdraustos iki \$20,000.00
5% All accounts compounded daily — Passbook Savings paid quarterly
6% 2 Years Savings Certificates (Minimum \$5,000)

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

4545 WEST 63RD ST., CHICAGO, ILL. 60629. Tel. LUdow 5-9500

Second class Postage paid at Chicago, Illinois. Published daily, except Sundays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society

Subscription Rates: \$19.00 — Chicago and Cook County, Illinois
Elsewhere in U.S.A. \$17.00, Canada \$19.00, Foreign Countries — \$20.00

Prenumerata	metams 1/2 m. 3 mėn. 1 mėn.
Cook apskr., Illinois	\$19.00 \$10.00 \$6.00 \$2.50
Kitur JAV	17.00 9.00 6.00 2.00
Kanadoje	19.00 10.00 6.00 2.50
Užsienyje	20.00 11.00 6.50 2.50
Savaitinis	10.00 5.50 — —

• Redakcija straipsnius tai so savo nuožūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo, juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prišunčiamos gavus prašymus.

• Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:30, šeštadieniais 8:30 — 12:30.

• Administracija dirba kasdien 8:30 — 4:30, šeštadieniais — 8:30 — 12:00.

DR. ANTONIO KAMETAS PEREM
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2708 West 51st Street
Tel. GR 6-2400
Val. pagal susitarimą: pirmad. ir ketv. 1-4 ir 7-9; antradien. ir penktad. 10-4; šeštadien. 10-2 val.

DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINŲ LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. W. M. EISIN - EISINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2870
Valandos pagal susitarimą. Jei neatsiliepi, skambinti MI 8-0001

DR. A. B. GLAVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė Akių Ligos
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKSA
VAIKŲ LIGOS
2656 West 63rd Street
Pirmad., antradien., ketvirtadien. ir penktadien. 12 iki 3 val. ir nuo 5 iki 8 val. vak. šeštadien. nuo 1 iki 4 val.

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
VAL: kasdien nuo 1-4 p. p. ir 6 iki 8 val. Trečiadien. ir šeštadien. uždaryta

DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 49th Court, Cicero
Val. kasdien 10-12 ir 4-7. Trečiadien. ir šeštadien. tik susitarus

DR. ALG. KAVALIŲNAS
VIDAUS LIGŲ IR KRAUJO SPECIALYBĖ
5540 South Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą
Skambinti — 585-2525

DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Avenue, Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. Iškyrus trečiadieniais. Šeštadieniais 12 iki 4 val. popiet

DR. WALTER J. KIRSTUK
(Lietuviai gydytojas)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3925 West 59th Street
Val: pirmad., antradien., ketvirtadien. ir penktadien. nuo 12-4 val. p. p. 6-8 val. vak. Trečiadien. 12-2 val. p. p. ir trečiadien. uždaryta

DR. NINA KRAUCEL - KRAUGELIONAITĖ
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
6132 S. Kedzie Ave.
Tel. WA 5-3670, neatsiliepus skambinti 471-0225. Valandos pagal susitarimą

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
MEDICININĖ SPECIALYBĖ
MEDICAL BUILDING
7156 South Western Avenue
Pirmad., antradien., ketvirtadien. ir penktadien. nuo 11 val. iki 1 val. p. p. ir nuo 6-8 val. vakare. Trečiadien. nuo 11 val. ryto iki 1 val. p. p. šeštadien. 11 val. ryto iki 2 val. p. p.
Ofiso telef. RE 7-1108
Rezid. tel. 338-2919

Remkite tuos olzmerius, kurie skelbia diem. "Drauge".

DR. MARIJA LINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
2817 West 71st Street
Telef. HElock 6-5545
(Ofiso ir rezidencijos)
Valandos pagal susitarimą

DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ VIDAUS LIGOS
2454 West 71st Street
(71st ir Campbell Ave. kampas)
Pirmad., antradien., ketvirtadien. ir penktadien. nuo 3 val. popiet. iki 7 val. vak. Ketvirtadien. ir šeštadien. nuo 9 v. ryto iki 11 val. ryto — tik susitarus

DR. FRANK PLEČKAS
OPTOMETRISTAS
Kalba lietuviškai
2618 W. 71st St. — Tel. 757-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "contact lenses"
Val. pagal susitarimą. Uždaryta trečiadieniais

DR. A. PUSTELNIKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ VIDAUS LIGOS
5159 South Damen Avenue
Tel. Ofiso PR 6-7800; Namų 925-7807
Valandos tik pagal susitarimą. Trečiadieniais uždaryta

DR. ZIGMAS RUDAITIS
SPEC. ORTHOPEDIJOS LIGOS
2745 West 69th Street
Tel. 737-2290. ofiso ir rezidencijos
Priima ligonius tiksliai susitarus — (By appointment)

DR. LEONAS SEIBUTIS
Inkstų, Pūslių ir Prostato CHIRURGIJA
2656 West 63rd Street
Val. antradien. nuo 1-4 popiet. ir ketvirtadien. nuo 5-7 vakare
Ofiso tel. 776-2880; rez. 448-5545

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Adresas: 4255 W. 63rd Street
Ofiso tel. REliance 5-4110
Rez. GRowehill 6-0617
Valandos: pirm. ir ketv. nuo 12 val. iki 2 val. p. p. ir nuo 7 iki 8 v. vak. antr. ir penkt. nuo 12 iki 2 v. p. vakarais pagal susitarimą

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofiso 2750 W. 71st Street
TEL — 925-8296
Valandos: 2-3 v. v. penktadien. 10-12 ryto, 2-3 val. vak. Šeštadien. 1 iki 4 v. vak. Treč. ir ketv. uždaryta. Rezid. tel. WA 5-3009

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir moterų ligos
Ofiso ir rez. 2652 W. 56th St.
Tel. PROspect 8-1233
Ofiso val: Pirm., antr., treč. ir penkt. nuo 2 iki 4 val. ir nuo 6 iki 8 v. v. šeštadien. 2-4 val. popiet. ir kitu laiku pagal susitarimą

DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Val: pirm., antradien., ketv. ir penktadien. 2-4 ir 6-8. Treč. ir šeštadien. uždaryta

DR. ONA VASKEVICIUS
(VAKAS)
GYDYTOJA IR CHIRURGE
6648 South Albany Avenue
Val: pirm., antradien., ketv. 6-8 val. vak., penktadien. ir šeštadien. 2-4 popiet. ir kitu laiku pagal susitarimą

DR. F. C. WINSKUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3107 West 71st Street
Valandos: 1-6 val. popiet. Treč. ir šeštadien. pagal susitarimą

DR. PETRAS ZLIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6449 South Pulaski Road
Ofiso tel. 767-2141. Namų 636-4856
Val. pirm., antr., ketv. 2-5 ir 6-8, penkt., 1-2, šeštadien. pagal susitarimą

LIETUVIŲ RUSINIMO PRIEMONĖ

Nors tautų suvirinimo katalas nėra vienas rusų išradimas, tačiau ne viena tauta šiai akcijai nevartoja tokių griežtų ir greitų priemonių, kaip rusai, nuo XV amžiaus laikų nutautinę ir surusinę dešimtis tautų, daugybę milijonų kitatautių gyven-tojų.

Po I pasaulinio karo sukurtoji ir pokario metais ypač išplėsta komunistinė sistema šioje srityje nedaug ką naujo atnešė, tiksliai karizmo laikais praktikuotus rusinimo metodus pakeitė ta prasme, kad vietoje prievartinio suprovošlavimo turį būti taip pat prievartos būdu brūkama komunistinė indoktrinacija. Tikslas tas pats: visokeriopai spausiti užimtų kraštų įvairių tautybių gyventojus, kad jie viešajame, asmeniškame gyvenime ir šeimose kalbėtų rusiškai. Visų sovietinių respublikų komunistų partijų vadovai yra įpareigoti ypatingu būdu saugoti savo respublikų gyventojus, kad niekur nebūtų iškeliamos tautinės savybės.

Kad lengviau apgautų pavergtas tautas, komunistų vadovai ir Sovietų komunistų partijos programą įrašė Lenino žodžius: "Reikia tik ateityje užtikrinti laisvą sovietų tautų kalbų vystymąsi, visiškai laisvą kiekvienam sovietui piliečiui kalbėti, auklėti ir mokytis savo vaikus bet kuria kalba, nedarant jokių privilegijų bei apribojimų ir neverčiant vartoti vienas ar kitas kalbas. Broliškos tautų draugystės ir savitarpio pasitikėjimo sąlygomis nacionalinės kalbos vystosi lygiateisiškumo ir savitarpio praturtinimo pagrindu".

Šie žodžiai praktiškai yra ne kas kitas, kaip, to paties Lenino žodžiais tariant, "opiumas liaudžiai", tiksliau — sovietų pavergtoms tautoms. Stalino laikais ir ypač po II pasaulinio karo Kremliaus vadeivis vis dažniau ėmė kalbėti ir rašyti apie naują kurtąją sovietų tautą. Buvo nustatyti terminai (iš pradžių 25 metai, vėliau 50 metų), kada šį naują tautą turi galutinai susiformuoti. Praktiškai formavimas ir dabar beatodairiškai vykdomas.

Tai gerai žinoma mes, lietuviai, žino ir Amerikos aukštieji pareigūnai. Štai neseniai (V.6) "Human Events" laikraštis paskelbė savo bendradarbio Verdon Cummings rašinį "The Dramatic Changes to USA", kuriame iškelia mums įdomią JAV informacinės tarnybos, kurios žinioje yra ir Amerikos Balsas, viršininko Frank Shakespeare instrukciją nevertoti "sovietų tautos" termino, nes tai esanti tikra nesąmonė. Tokios tautos nėra, esą tik ukrainiečiai, gruzinai, latviai ir kitos tautos, o ne kokie sovietai!

Nors rusiškų bolševikų okupuotoje Lietuvoje "sovietų tautos" terminas ir labai atsargiai minimas (jo su žiburiu nerasi "Gimtajame krašte"), bet yra leidinių, kuriuose okupantų agitatoriai nevengia jų minėti ir net piršti. Šiuo atžvilgiu mums įdomus "partinio darbuotojo" S. Šimkaus (gim. 1931 m. Joniškioje) rašinys "Internacionalinis auklėjimas ir kalbų mokymasis Tarybų Lietuvos kaimuose", paskelbtas "Komunisto" Nr. 2, 1972 m.

Čia autorius, pabrėžęs, kad Sovietai leidžia "klestėti tarybinėms tautoms", rašo: "Gyvenime vyksta laisvanoriškas rusų ir kalbos mokymasis turi teigiamą reikšmę, nes padeda keistis patyrimu ir kiekvienai nacijai bei tautybei naudotis kultūriniais visų TSRS tautų ir pasaulinės kultūros pasiekimais. Ru-

sų kalba tapo TSRS tautų tarptautinio bendravimo ir bendradarbiavimo kalba. Todėl LK Partijos CK ne kartą atkreipė partinių organizacijų dėmesį į tai, kad reikia plačiau organizuoti rusų kalbos mokymąsi... Siekimas išmokyti rusų kalbos yra draugiško broliško požiūrio į rusų kalbą ir kultūrą išraiška, noras geriau pažinti rusų tautą, glaudžiau bendrauti su visomis tarybinėmis tautomis".

Kaip žinoma, rusų kalbos mokymas okup. Lietuvos mokyklose pradėtas jau nuo II pasaulinio mokyklos skyriaus ir vėliau per visus skyrius bei klases eina kaip pagrindinis mokymo dalykas, kuriam skiriama daugybė valandų. Rusų kalbos mokymasis privalomas visiems mokykloms, įstaigų tarnautojams, prekybininkams, mokslineikams, mokiniam, praktiškai viso krašto gyventojams, nes, jos nemokėdamas, negalėsi atlikti įstatuose ir kitur įvairių reikalų, nesuskalbsi su gausiais Sovietų biurokratais, kurių gera dalis yra iš Rusijos atkelti kolonistai, nemoką lietuviškai.

Tačiau S. Šimkus neslepia, kad "pasitaiko žmonių, kurie dėl savo interesų siaurumo, senyvo amžiaus ar dėl kitų objektyvių bei subjektyvių priežasčių nesimoko rusų kalbos. Tačiau mokykla, spauda, radijas ir televizija, nauji socialiniai ir ekonominiai santykiai skatina rusų kalbos mokymąsi. Kaimo gyventojų tarpe didėja skaičius žmonių, kurie geriau ar silpniau moka rusų kalbą" (44 pusl.).

Savo "studijoms" paremti autorius tam tikru būdu apklausinėjo Zarasų, Jonavos ir Raseinių rajonų gyventojus, "kiek jie yra rusų kalbą įsisavinę". Iš jo paskelbtų duomenų matyti, kad daugiausia rusų kalbą moka jaunesnio amžiaus žmonės. Taip 16-20 metų amžiaus grupėje rusų kalbos nemoka tik 6,1%, silpnai kalba 42,4%, rusų kalbą skaito ir rašo 33,3%, laisvai kalba, skaito ir rašo 18,2%. Atitinkamai panašūs procentai rusų kalbos mokėjimo atžvilgiu yra ir 21-25 m. amžiaus grupėje: 8,8; 29,6; 35,6; 10,4 proc. Tačiau rusiškai nemoka 41 — 45 metų amžiaus grupėje jau 54,6 proc., 46 — 50 metų grupėje — 50 proc., 51 — 60 m. grupėje — 65,2 procentai.

Autorius pažymi, kad vyrai geriau moką rusų kalbą kaip moterys. Pabrėžia, kad raudo- noji armija esanti labai gera rusų kalbos mokykla. Aukštąjį mokslo baigusieji visi moką rusiškai kalbėti, rašyti ir skaityti. Tačiau 68,4 proc. savamokslų rusiškai nemoka. Baigę pradžios bei aštuonmetes mokyklas rusiškai nemoka 8,4 — 52,6 proc. gyventojų. Įvairių techninių profesijų darbuotojai turi gerai kalbėti rusiškai, kaip jau ir esą. Kochozų administracijoje dirbantieji asmenys visi moką rusų kalbą.

Baigdamas savo rašinį S. Šimkus skatina komunistų partijos darbuotojus dar labiau sustiprinti rusų kalbos mokymą, ruošiant specialius rusų kalbos kursus, geriau propaguoti rusišką literatūrą bei spaudą.

Šia proga pažymėtina, kad 1970 m. gyventojų surašymo duomenimis Sovietų valdomų tautų tarpe rusų kalbą kaip antrąją laisvai vartoja toks gyventojų skaičius procentais: totoriai — 62,5, gudai — 49, kazachai — 41,8, ukrainiečiai — 36,3, armėnai — 30,1, gruzinai — 21,3. Iš pavergtų pabaltiečių tautų čia "pirmauja" latviai — 45,2 proc. Toliau eina lietuviai — 35,9, estai 29 procentai. b. kv.

PINIGAI — MODERNI PRIEMONĖ

Bet pinigai kelia ir sunkumų

A. BENTULIS

Nuo seniausių laikų iki dabar žmonės sako, kad pinigai yra brangūs, galingi ir landūs, slidūs, apgaulingi, klatingi ir žiaurūs, nes jie dalyvauja visose gyvenimo apraishose. Be to, at- rodo, kad pinigai yra pastovūs, savistovūs — nepriklauso nuo žemių valdovų, valstybių vyriausybų, nes, kai karaliai, imperatoriai, tautų despotai mir- davo, kai keisdavosi prezidentai, valstybių įgaliotiniai, tarybos, kai žmonijai atstovaudavo jau naujos kartos, pinigai likdavo vis tie patys, tik sunkiau ar lengviau sugaunami.

Svarbiausia yra klaidingas guodimasis, kad nuo krašte e- sančių pinigų kiekio priklauso bendra gerovė. Pinigų istorija yra sena, kaip ir pati žmonija, bet dar nepasisekė surinkti vi- sų jų pavyzdžių, nes primity- vieji buvo daugiausia nepat- vūs, nepastovūs arba išnykda- rūs su pačiomis gentimis ir tau- telėmis. Tik paskutinės įvairios iškasenos atskleidžia vis skir- tingus jų vienetų. Istorikai ir kolekoriai tvirtina, kad pinigai per savo ilgą, įvairią formos ir vertės keitimosi raidą stengėsi išlaikyti savo medžiagą, ką tai skirtingo, brangaus, patraukian- čio, vertingo, t. y. savyje talpi- ti visų aplinkos patarnavimų ir gėrybių sumos vertę. Pasku- tinį šimtmetį panašūs bandy- mai nebuvo praktiški, sekmin- gi — kartais net kenksmingi — per neapdairumą jie savo kraštą įstumdavo į ekonominis sun- kumus. Dėlto pirmiausia buvo išimamos iš apyvartos aukšinės, sidabrinės monetos, o vėliau at- sižadė modernūs banknotai — paprastas popierinis pinigų ženklas, tik su jo medžiagos ir darbo gamybos verte, įstatymu paremtas ir su pastovumo ga- rantija.

Nors esamos finansų teorijos dar ji riša su konkrečia verte, medžiagine garantija, bet jau jos nėra realios, ir gyventojas, sutapkęs didesnį kiekį, negalės pakeisti į pinigų nustatytos ver- tės aukso gabalą.

Pinigų pasidalinimas

Kol galutinai modernių pi- nigų esmė nusistovės ir jie bus tinkami tarptautinėj rinkoj, šiandien pinigai tvarkomi vie- naip viduj, kitaip užsieny, nes iš čia sugrįžę valstybės gali būti pelningi arba nuostolingi. Tai paaiškėja, kai jie išperkami bet kokia bendra tarptautine verty- be, kuri svetur pinigų perka- mąją galią ar vienetų skaičių pakelia, o savąjį susilpnina ar- ba priešingai, nes vien išmainy- tos įveiktos nykstančios prekės, žaliavos krašto neturtina. Ypač yra nuostolinga, kai pinigai yra išleidžiami į kitas valstybes už patarnavimus, pasigrožėjimus, ar šiaip už fizinius bei protinius

pasisavinimus. Dėlto iki tarptau- tinių modernių pinigų išradimo vyriausybės jų išplaukimo pu- siausvyrą kontroliuoja atskiro- mis sutartimis. Visi šiandieni- niai finansiniai pasitarimai, kaip pakelti ar numesti pinigų ver- tės, atsisakyti nuo aukso parite- to (lyginimo aukso su kitomis valiutomis), neimti kitos val- stybės pinigų, mokėti už juos ma- žiau ar daugiau, liečia pinigų išsiipirkimus, tarpvalstybinius prekių atsiskaitymus, eksportų didinimą. Vyriausybės nevaržo- mos gali prispasindinti bankno- tų daugiau, išimti dalį iš apy- vartos ir taip pagal savus ap- skaičiavimus reguliuoti kainas ir tuo pačiu pinigų vertę. Svar- bu, kad modernioji moneta bū- tyt pastovi ir apsimokėtų tau- pyti.

Infliacija

Valstybių vyriausybės turi nepastovų pinigų vertės garan- tijos depozitą, pagal kurį at- spausdina atitinkamą skaičių popieriniais banknotais vienetų, kurie dėl įvairių priežasčių svy- ruoja ir keičiasi. Kartais karai, gamtinių nelaimių nuostoliai, negrąžinamos paskolos, kariau- jančių šalių rėmimas ir kiti po- litiniai, komerciniai išskaičiai- mai vidaus ir užsienio rinkos apyvartai vyriausybės vertia, spausdinti vis daugiau ir da- ugiau pinigų. Čia pradžioje infla- ciniai simptomai nepastebimi, bet vėliau didesnis prieauglis ga- li priversti prie tokios ribos, kad visos garantinės priemonės su- tirtis vien savų pinigų iš užsie- nio išpirkimui, ypač ryškiai prak- skystėja pinigų vertė, kai grį- žęs perteklius nebūna išimamas iš apyvartos, bet išleidžiamas į vidaus rinką. Tada pinigų kiekis staigiai padidėja ir savaime jo vertė krinta. Nusistovėjus ir normaliai krašto rinka yra tada, kai visa pasiūla, įvertinta tais pačiais pinigais, yra lygi viduj esančių pinigų sumai, t. y. 1=1. Didėjant pinigų skaičiui, keisis ir jų lygybė: 1=2, 1=4, 1=10 ir t. t., žiūrint, kiek kartų padidėjo piniginių vienetų. Tokia fi- nansinė padėtis vadinasi infla- cija. Ji savo kraštui nėra žalinga, ir, nusistovėjus pinigų kie- kiui, gali tapti normalia padė- timi, tik su sunkesne kisenine matematika ir viešąja buhalte- rija. Infliacija nėra atsitiktinis vidaus ūkio pasikeitimas, bet daugiau vyriausybės kūrinys. Valstybės, kurios turi viduj sko- lyti, gali infliaciją sufabrikuoti, o tautos dėmesį nukreipti į kitas priežastis. Pinigų vertės kriti- mo — infliacijos metu atlygini- mai, kainos kyla, apyvarta di- dėja, bet gerovė gali ir kristi, žiūrint, kas ir kaip šią nepato- viją padėti sugebės išnaudoti.

Pirmosios jos aukos — tau-

pytojai, nuosimčių rinkėjai, ku- rių pastovus kapitalas prie 10-90 kartų padidėjusių išlaidų greičiau sutirpsta. Priešingai, vyriausybės, pavieni asmenys, turintieji skolų, didėjant pinig- nei apyvartai, suranda daugiau galimybių jas likviduoti. Infla- cijos metu pagyvėja investaci- jos į nekilnojamąjį turtą, nes to tiksliausiai išbalansuoja ka- pitalų perkamąją galią.

Finansų istorija žino tris bū- dus infliacijai sustabdyti: kainų reguliavimą, pinigų iš apyvartos išėmimą (siaurinant viešąsias išlaidas) ir naujų pinigų išlei- dimą su lygiu ar mažesniu keiti- mo santykiu.

Depresija

Depresija yra priešinga in- flacijai finansinė padėtis. Ji at- siranda tada, kai valstybės leis- davo pinigų kiekius pagal turī- mą deponuotą garantinės me- džiagos svorį — aukso kiekį, ka- da aukšinės monetos slėpė pi- nigų vertę savyje, o ant bankno- tų buvo pažymėta aukso svoris, kuriuo valstybės turėdavo išsi- pirkti. Tai buvo lyg tarptautinė taisyklė, apribojanti pinigų ka- limą ir spausdinimą. Bet tada pinigai buvo patikimesni, pasto- vūs ir tarptautiniai. Jų išlei- dimas ankštai ribojosi bendrąja verte, nors aplinka reikalavo jų daugiau; gyventojų skaičius augdavo, pramonė stiprėdavo, ūkis stengdavosi pagaminti vis daugiau produktų, žaliavų, o prekyba be užsienio rinkos merdėdavo, sindikatai neįjau- mi — konkurencija bujodavo, o pinigų kiekis vis tams patas. Vy- riausybės neturėdavo galimybių paskleisti jų daugiau — visose ekonominės šakose jaučiamas valiutos trūkumas. Tai ir yra depresijos esmė.

Tada gyventojai nepajėgūs pirkti, mokėti skolas, mokes- čius, siaučia nusiminimas, des- peracija, bankrotai, varžytynės nauja paskutinės santaupos, i- siskolinę praranda pradinius į- našus, o smulkieji kapitalai lai- mi didelių kilnojamos ir nekil- nojamus turtus. Yra ir daugiau krašte silpnųjų, kurios priveda prie tokių finansinių kraštutinū- mų.

Šiandien Lietuvoje ir kituose okupuotose kraštuose dirbtinė depresija siaučia nuo pirmųjų okupacijos dienų, nes čia paskir- tas beveik visų rublių pastovus skaičius, lygus pusei ar mažiau bendros krašto metinės produk- cijos, tiesioginė prekyba su už- sieniu ir bendro likimo kaimy- nais uždrausta ir pinigų padau- gėjimui, krašto praturtėjimui ir gerovės pakilimui nėra ne tik galimybių, bet ir perspektyvų.

Supykimas beveik niekada nebūna be priežasties, bet tik retai jis būna su pakankama priežastimi. — B. Franklin

IŠ AMŽINOS VASAROS

I KANADĄ

KLEMENSAS GALIONAS

Vieną sekmadienį prie bažnyčios sutinku kuklų stu- dentą, kuris po laimingo pasprukimo iš Cervenės mir- ties narsų daugiausia tūnodavo užsidaręs kambary. Tai Bronius Vaidila pučia pykpo dūmą. Jo mintys visada su gero humoro priemais, nors laikas ir pagilino vei- do bruožus. Slindkams bažnyčios prieangiu, sutinkame ir jo pasirinktąją, kurios pavaldybei pradžioje plaukai įprasmia jos autoritetingumą. Tai penkių vaikų moti- na, su kuriais čia pat ir susipažįstu. Visi gražiai kalba lietuviškai.

Po pamaldų pietaujame jų namuose, įskaitant už- vius Barskiečius ir jų sūnų arch. Simą su žmona. Netru- kams mūsų skaičių dar padidina kaimynai Kiškiai. Nors taip pat judrūs, kaip ir losangeliečiai, bet ne kiek žiems negiminingi. Šią šeimą varginau iki išvažiavimo. Gėrėjau- si auklėjimo metodu, kur jaunimas savo laisvalaikį ski-

ria vien knygų skaitymui, o televizijos pasižiūrėti užten- ka tik vieną, kitą valandą savaitgalį.

Kaip stovybininkas, domėjau si jo darbais. Nors Toronto ir turėjo galimybę plėstis į šonus, bet kažko- dėl veržiasi į viršų. Daugiaaukštesiose pastatuose nuo- mos yra aukštesnės, negu mažesniuose namuose. Da- ugelis amerikiečių ten perkasi didelių žemės plotus ir persikelia gyventi.

Vieną ramią popietę aplankiau minėtus Barskie- čius. Tai buvęs Zemačių Naumiesčio ilgametis viršai- tis, dar tebeturįs ir viršaičio ženklą, kurį užsikabinaves ant kaklo pareigiu metu. Nors ir senyvo amžiaus pasie- kė Kanadą, dar spėjo taip susitvarkyti, kad nuosava- me name, gaudami pensiją, gali džiaugtis gyvenimo sau- lėlydžiu ir gėrėtis gausiu būriu anūkų. Tik sunkiai per- gyveno staigią mirtį sūnaus, kurio šeimoje liko pora ma- žamečių vaikų. Zemaitiška ypatybė nepasiduoda nutau- tėjimui ir svetimoje žemėje sunkiai prigijja.

Ta pačia proga turėjau mintį pasimatyti su buvu- sio Laučiskės dvaro studentu, o šiuo metu Kanados Lie- tuvių fondo pirmininku dr. A. Pacevičium. Jis anais laikais mane supažindino su geriausia puotojančiu alumi Kauke ir mėlynakėmis plaštakėmis. Po pasikalbėjimo tele- fonu, antrą valandą, jam pačiam vairuojant automo- bilį, sustojome prie dviaukščio pastato akmenų fasadu. Pažvelgus į aplinką ir patį daktarą, susidarė vaizdas,

VASARIO 16 GIMNAZIJA LAUKIA VAIKŲ IŠ JAV

Pokalbis su gimnazijos direktorium V. Natkevičium

VYT. ALSEIKA, mūsų spec. koresp. New York

Vasario 16 gimnazijos Vokie- tijoje direktorius Vincas Natke- vičius beveik ištisą mėnesį sve- čiavosi JAV ir Kanadoje. Vien- nas jo kelionės tikslų, atrodo, buvo sudominti Amerikoje gy- venančius tėvus siųsti savo vai- kus gimnazijon. Antra, daugiau paskatinti aukoti jau pradėtai bendrabučio statybą užbaigti.

V. Natkevičius lankėsi pir- miausia atvykęs į Čikagą (joje buvo du kartus) dar šiuose JAV miestuose: New York, Los An- geles, Kanadoje — Hamiltone, Montrealy ir Toronte. Be to, dar keliose vietovėse New Jer- sey valst. Paklaustas, kada jis atskrido į šią šalį, Natkevičius atsakė: atvykau š. m. kovo 25 d., o išvykstu atgal Vokietijon iš Čikagos balandžio 22 d.

Jam lankantis New Yorke, jįsų bendradarbis pasiteiravo direktoriaus, kaip sekasi su au- komis, kaip vyksta bendrabučio statyba ir pan.

JAV lietuviai žymiai aukoj

Norėčiau jūsų paklausti, — kalbėjomės su V. Natkevi- čium, — ar jaučiamas dar su- sidomėjimas Vasario 16 gimna- zija Vokietijoje? Ar mūsų išei- viai linke aukoti, remti materia- liai tą gimnaziją ne tik JAV-se, bet ir kituose kraštuose, pvz. Australijoje ar toje pačioje Vo- kietijoje?

Noriu pasakyti, — atsakė direktorius, — kad ir šį kartą JAV lietuviai aukoj, palyginti, gana gausiai. Žinoma, daugia- siau gimnaziją remia JAV lietu- viai, bet neatsilikia ir Vokietijoj gyveną, nors jie žymiai mažiau turi. Klausait apie Australiją? Na, ji per toli, tad negalima tikėtis daugiau aukų. Sunku pa- sakyti, kurie lietuvių telkiniai daugiau remia.

Daugiau kaip 70 abiturientų

Vasario 16 gimnazija jau yra išleidusi daugiau kaip 70 abi- turientų ir jų daugumas yra to- no.

Ar jų pakanka? Ar tiki- tės daugiau? — Na, žinoma, — atsakė V. Natkevičius, — juo labiau, kai bendrabutis mergaitėms jau be- veik pastatytas. Mes norėtume, kad tų mokinių iš JAV skaičius padidėtų bent iki 20-ties.

Viltis turime. Tikios kelių mokinių iš Čikagos, Detroito ir iš Los Angeles.

Didžiausias rūpestis — bendrabutis

Žinome, kad jūsų didžiausias rūpestis dabar — bendrabučio statyba. Taip pat patyrėme, kad mergaitėms bendrabutis jau bū- siąs galutinai baigtas šių metų rugsėjo mėn. Dalį lėšų skiria

pasiekę svarbių ir žymių vietų. Ar galite pasakyti, po kiek abi- turientų gimnazija yra išleidusi pastaraisiais metais?

— 1970 metais išleidome tris — atsakė Natkevičius. — 1971 metais taip pat tris, o šiais me- tais bus du.

Galite mums papasakoti, kur yra pasireiškę Tamstos va- dovaujama gimnazija baigę?

— Vokietijoje gyvena keli medicinos gydytojai, buvę mū- sų gimnazijos abiturientai, dar keli inžinieriai. Visi dirba savo srityse. Turime ir du kunigus (Damijonaitį, Sulcą), nors pas- tarasis baigė ne mūsų gimnazi- ją.

Direktorius čia nurodė į visą eilę moksleivių pasižymėjusių pavardžių, štai jie: studentų ir šiaip visuomenės gyvenime veik- lūs yra Mečys Landas, Petras Nevulis. Šis pastarasis studi- juoja lituanistiką Muenchene pas prof. Baldauf. Savo veikla pasižymėjęs Andrius Šmitas. Spaudoje žinomas ir dirbęs su socialdemokratais Arturas Her- manas ir kiti.

— Bet juk yra ir JAV-se iš- kilusių, jūsų gimnazijos buvu- sių auklėtinių? — toliau kla- siame.

— Na, žinoma. Visų nepris- imenu, bet galiu paminėti prof. dr. R. Šližą (Erie u-tė), che- miką dr. Vidm. Raišį, Čica- goje mag. Ad. Brinkį, dr. Edm. Vasiliauską ir eilę kitų.

JAV lietuvių vaikai gimnazijoje

Mielas direktoriau, Vasa- rio 16 gimnazijoje, atrodo, vis daugiau mokosi ir JAV lietuvių vaikų. Jie į pirmą klasę priima- mai po 4 pradinės mokyklos skyrių. Už pragyvenimą bei vo- kiečių kalbos pamokas jie per mėnesį moka ne taip daug — vos 42 dol. Sakytų, kiek šiuo metu mokinių iš JAV?

— Dešimt. Pagal miestus: trys iš Čikagos, trys iš Cleve- lando, du iš Los Angeles, po vieną iš New Haven ir iš Bos- tono.

Ar jų pakanka? Ar tiki- tės daugiau?

— Na, žinoma, — atsakė V. Natkevičius, — juo labiau, kai bendrabutis mergaitėms jau be- veik pastatytas. Mes norėtume, kad tų mokinių iš JAV skaičius padidėtų bent iki 20-ties.

Viltis turime. Tikios kelių mokinių iš Čikagos, Detroito ir iš Los Angeles.

Didžiausias rūpestis — bendrabutis

Žinome, kad jūsų didžiausias rūpestis dabar — bendrabučio statyba. Taip pat patyrėme, kad mergaitėms bendrabutis jau bū- siąs galutinai baigtas šių metų rugsėjo mėn. Dalį lėšų skiria

Vincas Natkevičius, Vasario 16 gimnazijos direktorius

kad jis čia "kaip ažuols tvirts prie Nemunelio". Nieko neatbodamas, su dideliu pasisekimu plukdo į Lietuvį fondą tūkstantines sumas. Gerokai kuplesnis, to paties optimistinio nusiteikimo ir su visais daktaro privalumais. Mane domina rezidencijos vidus: aiškiai matyti, kad tai ne standartinis projektas. Masyvinio medžio orna- mentuoti išbaigimai ir prie to priderinti masyvūs baldai. Tai pirmas Toronte toks butas, kur dominuoja kokybė ir erdvė.

Ponia, atrodo, mėgsta svečius. Stalas puošniai pa- ruoštas. Svečiui pilna laisvė — su stikliniu daryk ką no- ri. Pokalbyje nuklydome ir į tolimąsias Šiluvos apylin- kes, prisiminėme tos pat šeimos tuo laiku buvusią stu- dentę Olgą, kurią kartą iš Šiluvos lydėjau, sergėdamas nuo raudonarmiečių dezertyrų. Ji bijojo miško, o aš jos studentiškos kepturaitės.

Po vakarienės radome prieglobstį specialiai įreng- tame namų rūsyje. Granitinis akmenų židyns, priešais jį pianinas ir kiti instrumentai. Tuo naudojasi visi še- mos nariai. Gėrėjomės liepsna židinyje. Viename rau- donomis anglimis apimtame kelmė pasirodė žmogaus vei- do forma su žėrinčiomis akimis. Gal tai kokio buvusio pažįstamo vėle norėjo dalyvauti mūsų pokalbyje? Bu- vo vidunaktis, kai atsisveikindami išsiskyrėme ištikimais draugais, nes mus jungė tolimos praėities gražūs pris- mimimai.

(Bus daugiau)

Prieš kurį laiką Balzeko lietuvių kultūros muziejų aplankė iš karto net keturi lietuvių kunigai: kun. dr. Ignas Urbonas, kun. dr. P. Celišius (iš Europos atvykęs), kan. V. Zakarasas, kun. Fabijonas Kirelis. Kairėje Stanley Balzekas, jr. ir K. Petrauskas.

KELIONĖ Į BRAZILIJOS KAIMĄ

Tolimam krašte vokiečiai ir lenkai

A. SAULAITIS, SJ

"Aš manyčiau, kad tokie maži kraštai, kaip Indija ir Pakistana, neturėtų savo tarpekariuoties, aiškina man jaunas brazilas. Panašiai apie Braziliją galvoja užjūrių gyventojai, bet, jeigu jie būtų 36 valandas keliavę autobusu ir dar nepasiekę krašto sienos, jų nuomonė greitai pasikeistų.

Apie didelį kraštą kalbant, vis atsimeni, kad nė viena jos dalis neatvaizduoja to krašto įvairiaspalvio gyvenimo. Todėl iš 9 milijonų Sao Paulo miesto išvyksti autobusų į Brazilijos kaimą tolimuose Rio Grande do Sul valstybės pietuose, žinodamas, kad pamatysi dar vieną šio jdomaus krašto veidą.

Lenkai ir lietuvių

Patogūs autobusai sujungia visą kraštą, nes geležinkelis tebėra vystymosi laipsnyje, o lėktuvai eiliniams piliečiams per brangūs. Pirmieji 400 km. iki Curitiba yra kaip vaikams pasilinksminimui, nes kelias eina pajūriu kalnų pavidurimu. Gamta keičiasi, daugiau matyti nepaprastai gražių pušų, vadinamųjų Paranos pušimis, kurių viršūnė yra plokščia lyg grybo. Curitiba, Paranos valstybės sostinė, yra kartu ir lenkų imigrantų sostinė. Čia iškilmingai 1971 m. lapkričio mėnesį minėta 100 metų lenkų imigracijos valstybės seime, teatruose ir aikštėse. Gyvena apylinkėse ir lietuvių, kurių apie 30 šeimų yra Sao Paulo lietuviams kunigams žinomų ir kasmet aplankomų.

Kai atvykau į autobusų stotį, išgyvenęs 18 mėnesių Brazilijoje, pagalvojau, kaip sunku būtų tikram turistui, nemokančiam kalbos, keliauti nepažįstame mieste. Bet ir senas brazilas lengvai pasimestų šiame didmiestyje, kurį prieš 30 metų galėjai per pusvalandį pereiti, o šiandien jo galo nematai.

Linai ir gonkos

Toliau per Santa Catarina ir Rio Grande do Sul valstybes keliaujame su draugu jėzuitu. Nori nemoti, žiūrėdamas pro autobuso langą, galvoji apie Lietuvą: tai linų laukai ir sandėliai, tai mediniai namai, papuošti gonomis ar langinėmis, tai tokia švelni, žalia gamta, kurią matai Lietuvos fotografijose. Na, ir tą vaizdą dar papildo šviesiaplaukių italų, vokiečių ir kitų tautybių imigrantų vaikiai, pakelėse žaisdami. Gal kai kurie ir yra lietuviai.

Kelias pradeda leisti žemyn. Brazilijos pietūs yra "klaidingi" sutvarkyti — kalnai prie jūros, lygumos krašto gilumose, upės teka ir vakarus ir šiaurės, užuot jūros link. Vis artėja mūsų kelionės tikslas, Cerro Largo miestelis daugiau kaip 1000 km. nuo Sao Paulo.

Senoje gyvenvietėje

Dar gaidžiams vos pradėjus giedoti, atsirandame Santo Angelo mieste ir jame praleidžiame laiką iki aušros ir kito autobuso. Atrodo kaip naujas miestas su centrine aikšte, gelėmis ir medžiais papuoštas su tam tikru naujakurių pasididžiavimu. Bet gyvenvietė sena: čia prieš 350 metų buvo didingas indėnų miestas, jėzuitų misijonierių įsteigtas ir vėliau turtu įeikotojų ir ispanų, portugalų kariuomenių sumažintas. Liko tik du nauji praeities paminklai: prieš 40 metų statyta katedra pagal jėzuitų "redukcijų" stilių ir paminklas indėnų vadui, kuris savo kraštą gynė nuo baltųjų kolonistų. Tai net ir dabartinių gyventojų liaudies dūdys, kurio žodžiai išsklaido akmenyje, kad neduotų ramybės norimiesiems kitus pavergti: "Ši žemė turi savininką".

Trečią kelionės dieną atsirandame Cerro Largo, apie 80 km. nuo Argentinos sienos. Autobuse pasukusios dvi valandas girdėti tik lenkų (jie išlipa prie savo kolonijos puslankelėje) ir vokiečių kalba, prie kurios turėsiu per tą savaitę priprasti. Miestelyje matyti keli "gaūšai", t. y. gal iš arčiau kile seniausios vietos gyventojai, esą Argentinoje ir Urugvajuje, užsiima gyvulininkyste. Ju plačios kelnės, raudonas kaklaraištis, juoda kepurė, storas diržas su revolverio makštimi ir tamsūs plaukai skiria juos nuo gyventojų daugumos, 1824 ir tolimesnių metų vokiečių imigrantų ir jų palikuonių.

Vokiečiai imigrantai

Mano draugas juo arčiau namų, juo daugiau rodo savo šeimoms įtakos. Medžių ir geliių varždas daugiausia teismo vokiečiai, kaip tėvai jį yra išmokinę. Parodo man gražų krūmą, vadinamą "Weihnachtsblume", žydintį žydria melsvai-rausva spalva. Ka ledų metu. Kaip šie vokiečiai ir austrai kolonistai išlaikė savo kalbą ir papročius per 150 metų, kaip ir JAV Pensilvanijos vokiečiai, paaiškės vėliau.

Pagaliau išlipame dulkėtame kelyje už miestelio, tipiskame to krašto kaimely. Aplink Cerro Largo miestelį susitelkę 20 branduolių, turinčių po 60-120 šeimų, pusiau vienkiemiais pasiskirsčiusių. Daugumas vokiečių kilmės, nors yra ir italų, o dabar atvedus geležinkelį, "brazilų" bendrai.

Tokio branduolio ar kaimelio gyvenimas sukasi apie jį "vilą", kaip jie vadina kaimelio centrą, kuriame yra viena krautuvė, turinti visko po vieną egzempliorių ir priimančią pastą bei laikraščius. Priešais stovi jų pačių statyta koplyčia bažnyčios dydžio, šalia kapinės, bendruomenės salė ir vienos ar kelių klasių mokykla.

SOVIETAI PROJEKTUOJA KELIONĘ Į MARSĄ

Sovietų laikraštyje "Lenino vėliava" tilpo aviacijos inžinieriaus A. Trofimovo straipsnis apie būsimus skridimus į Marsą. Trofimovas rašo, kad pasiųstieji dabar "robotai — biologai" tyrinės gyvybės galimybes ant Marso, bet kad tam bus reikalinga pasiųsti ir žmones, kad tuos tyrinėjimus patikrintų. Galimas daiktas, rašo inžinierius, kad Marso planetoje yra visai kitokios cheminės ir biologinės sąlygos kaip mūsų žemėje ir kad automatiškieji aparatai, kuriuos mes ten siunčiame, neatidengs Marso gyvenimo savybių. Tik žmogus galėsias tai nustatyti ir anksčiau ar vėliau turėsias ant tos planetos paviršiaus nusileisti.

Nuo 1971 m. lapkričio sukasi aplink Marsą du Sovietų satelitai, fotografuoja Marso paviršių ir daro atmosferinius matavimus. "Marsas-3" nusileido ant Marso, bet po poros sekundžių nustojo veikusi TV. "Marsas-2" yra nuleidęs ant Marso kapsulę su Sovietų emblemomis. Ar sovietams pavyks išlipti Marse, tuo tarpu sunku pasakyti. Tuo tarpu jie dar nėra buvę mėnulyje.

AL. T.

Savita tvarka

Pamažu paaiškėja ir šios bendruomenės gyvenimo būdas. Ji turi savo valdybą, kurioje reikią seni ir jaunesni, chorą ir mokyklos komitetą. Mokyklos komitetas užsilikęs iš tų laikų, kada Brazilijos valdžia nusteigė mokyklų iš viso bent provincijoje, o darbuotis emigrantai norėjo bent esminio išsilavinimo vaikams — čia analfabetų yra mažiau ir proc., ir tai ne vokiečių kilmės (Brazilijoje 1970 metais buvo 70 proc. beraščių). Gavę paramos iš miesto ir valstybės valdžios, palatiko komitetai, kurie rūpinasi mokyklos pastatu, švara ir užlaikymu.

Kažin ar bendruomenei reikią choro, nes bažnyčioje gieda visi, dar gi, kaip jaunimas aiškina, keturias balsais "pagal vokišką paprotį". Bet ypatingomis progomis choras paruošia giesmių, kurias traukia jauni ir seni vjeneto nariai.

Pernai bendruomenės valdyba suruošė primicijas vienam čia išaugusiam, sutelkdamam valgius ir programą, daugiausia jaunimo išpildytą. Tai buvo tokia šventė, kad net jaunojo kunigo giminei nepriklausantieji sakė, jog tai buvo džiaugsmingiausia jų gyvenimo diena, net didingesnė už jų pačių vestuves.

DAUGYBĖ LIETUVOS MIESTELIŲ aprašoma dr. J. Vaišnoras, MIC, knygoje:

"Marios garbinimas Lietuvoje"

Knyga nėra tik teologinė, ji dėl jdomių vietovių aprašymo ir dėl jos gausios istorinės medžiagos tinka pasiskaityti kiekvienam lietuviui, besilomiančiam Lietuvos istorija ar vietovėmis. Knyga didelio formato 446 psl. — Kaina tik \$3.00 Galima įsigyti "Drauge".

MES TEBEMOKAM 6% už 2 Metų Certifikatus

(Minimum \$5,000)

5% už 1 METŲ CERTIFIKATUS (Minimum \$1,000)

SAINT ANTHONY SAVINGS

Open Mon. 9-5; Tues. Thurs. Fri. 9-5; Sat. 9-1; Closed Wed.

FRANK'S TV and RADIO, INC.

3240 SO. HALSTED STREET TEL. — CA 5-7252
DIDELIS PASIRINKIMAS ĮVIRIAUSIŲ TELEVIJŲ, RADIO, STEREO APARATŲ, PARDAVIMAS IR TAISYMAS, SPALVOTOS TELEVIJOS APARATAI

ISIGYKITE DABAR

GERIAUSIA DOVANA

JAUNOMS MARČIOMS

Jei jūs marta yra lietuvis ar kitos kilmės, geriausia vedybinė dovana yra naujai išleista knyga Juzės Daužvardienės

Popular Lithuanian Recipes

Penktoji laida

Visų įprastų lietuviškų valgių receptai yra šioj knygoj. Nurodymai trumpi, aiškia anglų kalba surašyti, ir lengvai įvykdomi.

Kaina tik \$3.00

Užsakymus siųskite:

DRAUGAS
4545 W. 63rd St.
Chicago, Ill. 60629

Persiautimo išlaikoma prašoma pridėti 25 ct. o Illinois gyventojai pridėti dar 15 ct. mokesčius.

Didžiojo poeto Dantės intymiausius pergyvenimus su Beatrice atskleidžia jo vienintelis prozinis kūrinys, pažairintas nuostabus grožio eilėmis.

Naujasis Gyvenimas

I lietuvių kalbą vertė A. Tyrnelis, Goethės, Šilerio, Šekspyro ir kitų klasikų vertėjas. Išleido T. Saulevičiai Italijoje. Knyga papuošta meniškais iliustracijomis, įrista į kietus įvairiaspalvius viršelius.

Kaina \$2.00. Gaunama DRAUGE ir pas knygybų platintojus.

Illinois State gyventojai prie kainos turi pridėti 5% taksu.

MISCELLANEOUS

VYTAUTAS ŽUKAUSKAS SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Geri prekių didelis pasirinkimas. Automobilai, baldai, televizijos, doler. sertifikatai, maistas, akordeonai. 2608 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629
TELEF. WA 5-2787

IS MODELINIŲ NAMŲ BALDAI

Galima pirkti dalimis ir išmokėtinai 30% iki 50% nuolaida
SOUTHWEST FURNITURE CO.
6200 S. Western — Tel. GR 6-4421

MOVING

GERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš to miesto leidimai ir pilna apdrauda.
2047 W. 67th Place — WA 5-9063

VALOME KILIMUS IR BALDUS

Planame ir vaškiojame visų rūšių grindis
J. BUENYS, Tel. RE 7-5168

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ ir kitus kraštus

NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave.
Chicago, Ill., 60632, tel. YA 7-5980

Perskaite "Draugą", duokite kitiems pasiskaityti

MES TEBEMOKAM

6% už 2 Metų Certifikatus

(Minimum \$5,000)

5% už 1 METŲ CERTIFIKATUS (Minimum \$1,000)

SAINT ANTHONY SAVINGS

Open Mon. 9-5; Tues. Thurs. Fri. 9-5; Sat. 9-1; Closed Wed.

FRANK'S TV and RADIO, INC.

3240 SO. HALSTED STREET TEL. — CA 5-7252

DIDELIS PASIRINKIMAS ĮVIRIAUSIŲ TELEVIJŲ, RADIO, STEREO APARATŲ, PARDAVIMAS IR TAISYMAS, SPALVOTOS TELEVIJOS APARATAI

1447 So. 49th Court

Cicero, Ill. 60650

TEL. — 650-6330

Joseph F. Grihauskas, Executive Secretary

Open Mon. 9-5; Tues. Thurs. Fri. 9-5; Sat. 9-1; Closed Wed.

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

Didelis 4 miegamųjų mūr. bungalow, centralinis šildymas, šildymas 36 p. sklypas. Rinktinėje Marquette pko vietoje.

Mūr. 1½ aukšto, 5 ir 4 kamb. Modernus ir švarus vidus kaip naujas. 10 butų, 10 metų amžiaus. Gage pko. rajone. Geros pajamos.

12 butų: 6 po 4 kamb., 2 po 5 kamb. ir 4 po 3 kamb. Centralinis automat šildymas. Geros pajamos mažos išlaidos. Namas kaip 1818.

Insurance — Income Tax Notary Public

SIMAITIS REALTY

2951 W. 63rd St., 436-7878

Nemokamai surandam nuomininkus

BUD'S R. E. & INS.

BALYS BUDRAITIS

4369 So. Archer Avenue

TEL. — 254-5551

SIMKUS REAL ESTATE

NOTARY PUBLIC

INCOME TAX SERVICE

4259 S. Maplewood Av., OL 4-7450

Travelling patarėjai visais Real Estate reikalais. Be to čia veikia Notariatas, daromi ir juridiniai vertimai, užplėdomi pilietybės pareiškimai ir įvairūs blankai.

BUTŲ NUOMAVIMAS

Namų valdymas — Income Tax

Notariatas — Vertimai

APDRAUDŲ AGENTŲRA

BELL REALTY

J. BACEVICIUS

6455 So. Kedzie Ave. PR 8-2233

Alsip, Ill. 7 kamb., 1½ vonios, "split-level". Air cond. 2 maš. garažas. 4 kamb. su kilimais. Žieminiai langai ir stieliai. Aptvertas kiemas. Arti mokykl. ir susisiekimo. \$28,000. 385-8320

BERWYN — Specialiai investuotojams. Apyl. 35 ir Oak Park Ave. 4 butų rezidencija. 3 butai po 2 kamb. ir 3 kamb. Visi apstatyti. Pajamų \$400 per mėn. 50 p. sklypas. \$24,900. SVOBODA, 2134 S. 61st St. BI 22162 arba LA 1-7038.

DEMESIO

COSMOS PARCELS EXPRESS

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

2501 W. 99th St., Chicago, Ill. 60629

3333 S. Halsted, Chicago, Ill. 60608

Tel. WA 5-2737; 254-3320

Ivairių prekių pasirinkimas: motociklai, baldai, maistas, doleriniai sertifikatai ir AUTOMOBILAI V. Valantinas

TELEVIJOS

Krautuvė Marquette Parke

Spalvotos ir paprastos. Radijai ir stereo.

Pardavimas ir taisymas

MIGLINAS TV

2346 W. 69th St. — tel. 776-1436

10% — 20% — 30% pigiau mokėtis už išmokėtą nuo užlieis ir automobilio pas

FRANK ZAPOLIS

3208 W. WEST 95th Street

Chicago, Illinois

Tel. GA 4-8654 ir GR 6-4339

BUILDING & REMODELING

REMONTUOJU MŪRĄ (Tuckpointing), STOGUS IR RINAS.

Tel. RE 7-0425

Heating Contractor

Irengiu naujus ir perstatu senus visų rūšių namo apšildymo pečius ir air conditioning — į naujus ir senus namus. Stogų rima (gutters), vandens šildymo boilerius. Turis ir leidimus dirbti mieste bei užmiestyje. Darbas atliekamas greitai ir sąžiningai. Apkeičiamas nemokamai.

DOMAS ŽUKAUSKAS

HEATING & SHEET METAL

4444 S. Western, Chicago, 60609

Telefonas VI 7-3447

DEMESIO

A. VILIMAS

MOVING

Apraustas perkraustymas

Įvairių atstumų

823 WEST 34th PLACE

Tel. FRONTIER 6-1882

REAL ESTATE

ZMOGUS BE NAMŲ — TAI MEDIS BE LAPŲ

Saulėtas naujas 2-jų butų mūras po 5 kamb., atskiri radiatoriai šildymui, karpetai, abu butai air cond., naujas garažas už \$41,000.

Travkingas 19 kamb. mūras. Naujas gazu šild. Garažas. Arti 70-ies Western. \$19,500.

8 kambarių, 2 aukštų namas. 50 p. sklypas, 2 auto garažas. Arti 98-ies California. \$19,400.

2-jis aukštų mūras. Lūksus butas ir modernios bižnio patalpos. 50 p. sklypas. Garažas. Galimos pajamos \$6,500 metams. Dabar už \$45,000.

Platus sklypas prie gražaus Marquette pko. \$10,000.

Geros 2 butų mūr., apie 15 metų ir 2-auto garažas. Marquette pke, atskiri gazu šild., platus lotas, greiti mūrai užminti. \$37,500.

Šviesus 2 butų mūras arti Standard banko. Atskiri gazu šildymai. Garažas. Sausa įrengtas beismantas. Aukšta pastogė. \$22,400.

Modernus — 3-jis miegam., beveik naujas mūras. Prie pat Marquette pko. Gazu automat. oro šildymas — vėsinimas. Graži karpetai ir kiti priedai. Garažas. \$20,000.

Tvirtas 6½kamb. mūras, 1½ vonios. Karpetai, įrengtas beismantas. Garažas. Marquette pke. \$26,600.

Šviesus 7 kamb. mūras. Graži įrengtas beismantas, lauras, "air cond.", uždaras portui, garažas. Tuo galima užminti. Marquette pke. \$23,500.

VALDIS REAL ESTATE

7051 S. Washnaw Av. RE 7-7200

65th - Rockwell — \$34,900

2 butai po 5 kamb. Mūrinis. Visi dideli kambariai. Naujas šildymas ir elektra. 2 maš. garažas. Puikiam stovy. 233-3500 — 448-6110

FOR RENT OR FOR SALE

FOR RENT OR SALE

ARLINGTON HEIGHTS

3 bedroom duplex, 1-1/2 baths, family room, basement, garage, yard.

\$290.00 per month. Sales price \$33,500

TEL. — 272-2693

ISNUOMOJAMA — FOR RENT

ISNUOM. Marquette pke. miegam. kambarius neturintiam pensininkui arba dirbančiam asmeniui. Galima naudotis virtuve. Skambinti

WA 5-6742

Linuom. 4 kamb. butas 2-me aukšte. Suaugusiems 4500 S. Talman Ave. 523-2641

Linuom. 1-me aukšte 4 kamb. butas. Karštas vanduo ir vonia. Keiptis 3-čiam aukšte iš šono

4508 S. Honore St.

IESKO NUOMOTI

Reikalingas miegamasis kambarys dirbančiam vyrui, Marquette pke apyl. arti Western Ave. Skambinti

PR 6-5951

DEMESIO

"LIETUVOS ATSIMINIMŲ"

Radio Valanda jau 36 metų tarnauja New Jersey, New York, ir Connecticut lietuviams! Kas šią dieną, nuo 5 iki 6 val. p. p

GYVENIMAS HOT SPRINGS, ARK.

ANDRIUS RYLISKIS

Hot Springs radioaktyvus vanduo tuo žymus, kad jis kur tai žemės gelmėse renka ant atominės energijos iškaitintos žemės sluoksnio ar plutos ir ky-la paviršium 143 laipsnių karš-čio. Per parą to vandens iškyla apie milijonas galtonų. Miesto muziejaus patalpų rūsyje ir miesto parke yra įrengtos pom-pos, kurios tą vandenį iškelia viršun ir surenka į tam pada-rytą rezervuarą, o vėliau iš ten tas vanduo patenka į devy-nias valdžios priežiūroje veikiančias vonias. Vanduo švarus ir neturi nuosėdų net po 2 parų. Vandens sūslumas skelbiamas viešai prie hidranto ir miesto fontanų. Van-duo turi maždaug 4.5% calcium ir 4.5% ciličio, o kitų mineralų labai mažai. Be karšto minerali-nio vandens, kurį daug kas lais-vai pilasi į indus prie hidranto, dar yra šalto mineralinio van-dens šaltiniai kalnų pašlaitėse, bet yra "biznio" įstaigos, kurios tą vandenį pardavinėja.

Bilietus maudytis išsiperka piliečiai savo nuožūra laisvai ir savo apsisprendimu. Vienas bilietas kainuoja 2.30 dol.

Hot Springs miestas neturi jokių fabričių bei įmonių, todėl oras tyras ir lengva kvėpuoti. Mat, kalvų šlaitai apaugę spyg-luočiais ir lapuočiais medžiais. Hot Springs magnolijos amžinai žali, aukšti, stori medžiai, jų žievė ruda, kaip paupių alksnių ir po žydėjimo meža didelių kankorėzių, kuriuose bręsta raudonos magnolijų sėklos. Prie gydomų vandens vonių namų susodintos amžinai žalios ir gra-žiai pakirptos gyvatvorės.

Kažkas paleido gaudą, kad Hot Springs miestas išsistatęs uždaramo šlaite, tai vasarą esą karšta, o žiemą šalta. Tai ne-tiesa. Miesto centras, nors turi 12 aukštų pastatus, bet kalvos centre labai suartėja ir miestas turi tik vieną Central Avenue, kurios pradžia susilieja su Park

Avenue. Tai aukštutinio miesto dalis.

N. Metų dieną Hot Springs mieste mačiau žydinčias ruža-vas rozes, kurias vėliau nuviri-no šalna ir net pumpurus sau-sio 12. 13 ir 15 d. Mat, čia tem-peratūra pareina nuo vėjų. Jei pučia šiaurės vėjai, tai tempe-ratūra naktį žemesnė, jei vėjai pučia nuo Meksikos įlankos, tai atneša daug drėgmės ir šilumos.

Hot Springse yra 3 katalikų bažnyčios. Dvi bažnyčios baltie-siems ir viena šv. Gabriėliaus juodiesiems. Šv. Jono bažnyčia yra senamiestis, o šv. Marijos yra prie Central Ave. Šv. Jono bažnyčios klebono žinioje yra pradžios ir viduriniojo mokyk-los, o prie šv. Marijos bažny-čios yra 7 aukštų šv. Juozapo ligoninė.

Keli maži autobusai palaiko mieste susisiekimą. Kainuoja 25 centai, bet naktį bei šventadie-niais autobusai nevaikščioja.

Taksi mieste yra užtektinai. Hot Springse susisiekimą su pasauliu palaiko lėktuvai ir au-tobusai. Pati pigiausia susisiek-timo priemonė, tai autobusai.

Patį painiausią Hot Sprngs problema, tai būtų kurenimas, nes čia naktimis temperatūra pradeda kristi nuo rugsėjo ant-rosios pusės. Vėsa siekia 40 - 50 Fahrenheito laipsnių ir taip iki lapkričio mėn. dienomis tempe-ratūra siekia iki 60-70 laips-nių. Miesto didesni pastatai šil-domi gazu, tai skelbiama iška-bose. Mažesni namai bei jų kam-bariai šildomi dujomis. Pasta-rasis išdegina deguonį ir dvi-ka. Naktimis žmonės turi kel-tis ir kambarius vėdinti. Pati-turintieji piliečiai savo kamba-rius apšildo elektra.

Mieste visi kambariai namu-se ir viešbučiuose paversti ap-artmentais. Reiškia, kiekvie-name kambariye yra dujinė ply-ta virimui, šaldytuvas, vanduo, spintelė su virimui ir valgymui indais. Atseit, patys žmonės gali pasigaminti maistą, nors aplinkui netrūksta įvairiais var-dais restoranų ir yra daug maist-o krautuvų.

Daugelis pensininkų gauna mažas pensijas, bet nori gyven-ti ramia mieste, tai jie susi-organizavo į pensininkų klubą ir ten gauna po 60 c. pietus ir už kavos puodelį moka po 5 cen-tus, bet šeštadieniais ir sek-madieniais valgykla neveikia. Valgyklos savikainos ir gau-namo atlyginimo už maistą ap-moka federalinė ir Arkansas valstijų šalpos įstaigos.

Penkių aukštų hotelį "South-ern" laiko Bronė Martinienė. Motelis Lucienė. Apartmen-tai namai: Mickaus, Goštau-to, Bernatonio ir kt. Adresai randasi telefonų knygoje.

Arkansas valstijai reikia 16-šų šalpų ir miestų palaikymui. Hot Springs mieste yra pasta-tyta konvencijų salė suvažiavi-mams bei konferencijoms. Hot Springs mieste kiekvienais me-tais nuo vasario iki balandžio mėn. rengiamos arklių lenktv.

Kelios šakėjų grupės į Chicago Paklaustas, kur siųstina pa-rama Vasario 16 gimnazijos bendrabučio statybai. Natkevi-čius atsakė — per BALFą.

Idomu, ar jūsų vadovauja-mos gimnazijos moksleiviai šo-kėjai vyks į šių metų šokių šven-tę Chicagoje?

Taip, aiškiai vyks, — pa-sakoja V. Natkevičius. — Nu-matome, kad Chicago šią va-sarą vyks bent 20 mūsų gimna-zijos šokėjų ir dar keli palydo-vai. Vadovaus Eglė Pauliukony-tė, gimnazijos mokytoja ir šo-kių vadovė iš Worcesterio, Mass. Gali būti, kad dar į Pasaulio Lietuvių Jaunimo antrąjį kon-gresą vyks Vincas Bartusevi-čius su paskaita.

Chicago vyks ne tik gimna-zijos jaunimas, bet labai gali-mas dalykas, kad iš Muencheno, mokytojai Alina Grinienei va-dovaujant, vyks dar apie 20 jau-nųjų šokėjų. Taigi tik iš V. Vo-kietijos galite šią vasarą sulauk-ti apie 40 jaunų lietuvių. — baigė Vasario 16 gimnazijos di-rektoriaus Vincas Natkevičius.

Korpi Giedros vyresniųjų surengto septynerių metų a. Onos Krikščiūnienės mirties minėjimo dalyviai Jaunimo centre balandžio 23 d.

Nuotr. A. Gulbinsko

ALKOHOLIZMAS

Alkoholio naudojimas vystė-si lygiagrečiai su civilizacija. Netgi Senasis Testamentas ne-išvengia neliets šio klausimo. Civilizacijos pradžioje vynas, a-lus ir midus buvo pagrindiniai svaiginamieji gėrimai. Viduram-žių laikotarpį pasiekta "didel-lės pažangos", kai išmokta de-stiliuoti. Šis "atradimas" aiš-kiai pakeitė svaiginamųjų gėrimų naudojimą ir sukėlė žmonijai naujų problemų.

Alkoholio naudojimas skubiai ėmė augti, o drauge ir alkoh-o-lizmo pasėkos. Pluoštas statis-tinių davinių daliniai pavaizduo-ja šios problemos svorį.

1. 80 mil. JAV gyventojų naudoja alkoholį.
2. 9 mil. asmenų yra alkoholi-kai.
3. 90% alkoholiškų yra na-muose, darbovietėse.
4. 30 - 40% automobilių ne-laimių įvyksta dėl girtumo.

5. 30% visų policijos suėmi-mų yra dėl alkoholizmo.
6. alkoholiškų mirtingumas y-ra 50% aukštesnis, palyginus su negeriančiais.

Farmakologiškai alkoholis vei-kia kaip vaistai. Mažesniuose kiekiuose jis stimuliuoja, dides-niuose — slopina žmogaus ner-vų sistemą. Žmogaus protavi-mas, jo valia, percepcija, kont-rolė prarandami ir primityviniai impulsai išlenda paviršium, kar-tais priversdami asmenį elgtis beveik beprotiškai ir dažnai de-struktiviai.

Kodėl tik dalis geriančiųjų tampa alkoholikais?

Psichologų nuomone kelias alkoholiškumui yra vaiko vystymo-si periode — vaikystėje. Alko-holiškų apklausinėjimo daviniai parodė, kad dauguma jų vai-kystėje neturėjo progos gauti pakankamai tėvų meilės. Tai ga-lėjo įvykti dėl tėvų šaltumo vai-kų atžvilgiu, skrybų, mirties, nesugyvenimo šeimoje ar alko-holizmo.

Alkoholikai grupuojami į dvi

nės. Publikos privažiuoja labai daug ir viešbučiai būna perpil-dyti, o kambariams kainos žy-miai pašoka.

Nuolūde lieka: GIMINIS

Laidotuvių direktoriai D. Gaidas ir G. Daimid, Tel. LA 3-0440.

G E L E S
Vestuvės, banketams, laidotuviams ir kitoms progoms
BEVERLY HILLS GELINGY
2443 W. 63rd Street, Chicago, Illinois
TEL. FR 8-0833 — FR 8-0834

A. + A. STASIUI RUTKAUSKUI

staigiai mirus, jo broliui VACIUI ir šeimai, brolio ANTANO sū-nui ANTANUI ir šeimai, pusbroliui PETRUI ERINGIUI su šeima. Lietuvoje: seserims STASEI ir VIRGINIJAI ir broliui JURGIUI, giminėms ir artimiesiems reikiame nuoširdžiausią užuojautą ir kartu liudime.

ANT. J. MIKŠIAI
ONĖ MIKŠYTĖ
KAZYS IR BRONIUS MIKŠIAI

A. + A.

ELENAI BILDUŠIENEI mirus,

sūnums VYTAUTUI, LEONUI ir jų šeimoms, seserims, broliams ir giminėms nuoširdžią užuojautą reiškia ir kartu liūdi

Doma Sleževičienė
F. J. Mackevičiai, A. J. Viktai
I. G. Cibai ir B. D. Kelly

Ar aš alkoholikas?

Šie yra alkoholizmo požymiai:

1. Noras gerti prie kiekvienos progos.
2. Gėrimas pavieniui.
3. Staigus gėrimas (3 - 4 stik-liai iš karto).
4. Alkoholio naudojimas kaip vaistų (miegui, nervų ramini-mui).
5. Neigimas ir erzlumas kitiems prikašiojant.
6. Gėrimas iki sąmonės pra-radimo.
7. Laikymas ir slėpimas al-koholio namuose, darbovietėje, automobily.
8. Švelnus rankų drebinimas, ypač rytais.
9. Gėrimas rytais, ypač no-rint sau "pagelbėti".
10. Sugėrimas vis daugiau išgerti nerodant intoksikacijos požymių.

Brangiai motinai mirus,

DR. VALENTINĄ PLIOPLI
IR JO ŠEIMĄ

giliai užjaučia

Marija ir Henrikas Morkūnai

FRANK ŽIMANT

Gyveno Brighton Parke, o anksčiau gyveno Town of Lake ko-lonijoje Chicagoje.

Mirė gegužės 13 d., 1972 m. 4:35 val. vakare, sulaukęs 78 me-tų amžiaus.

Gimė Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 58 metus.

Pasiliko dideliam nuliūdimo giminėms Stella Ziegmont-Rage, Aldona ir Val Kessler, Rev. Milan ir jo žmona, Mildred Brenkus, Michael ir Adele Ziegmont ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

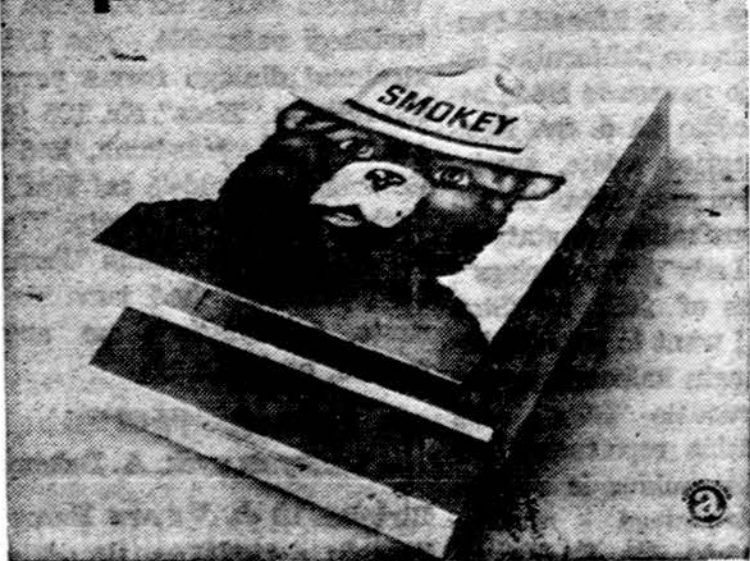
Kūnas bus pašarvotas pirmadienį po 7 val. vakaro Eudeikio koplyčioje, 4330 So. California Avenue. Laidotuvės įvyks trečiad., gegužės 17 dieną, 10:00 val. bus paskutinės laidotuvių apeigos, po kurių bus nulydėtas į Liet. Tautines kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuolūde lieka: GIMINIS

Laidotuvių direktoriai D. Gaidas ir G. Daimid, Tel. LA 3-0440.

Only you can
prevent forest fires.

Pasinaudokite Draugo "Classified" skyriumi.

A. + A.

ONAI ZAKARKIENEI mirus,

jos sūnums ALBERTUI ir marčiai JULIE bei EDVAR-DUI ir marčiai LEONAI, ir anūkams giliausią užuo-jautą reiškia ir kartu liūdi

Lietuvos Vyčių Choras

PADĖKA

Šių metų gegužės 1 d. mirus brangiam broliui KUN. VINCENTUI RUDZINSKUI, nuoširdžiai dėkoju už dide-lį pasiaukojimą Jį gydant Dr. A. Kaveckui ir Dr. Wilcox. Dr. Vaičiui atvykusiam iš Chicago į laidotuves. Gerb. Toronto Sv. Jono Parapijos Klebonui kun. P. Ažubaliui daug padėjusiam ruošiant laidotuves.

Prel. J. Tadaraukui, kun. D. Lengvinui ir kun. P. Ažubaliui koncelebravusiems šv. Mišias. Dalyvavusiems laidotuvėse: kun. Dr. J. Gutauskui, prel. Mahony, prel. McMaster, kun. O'Rourke, kun. St. Mozga ir kit.

Londono klebonui kun. B. Pacevičiui ir prel. Maho-ny už pamokslus. Muzikams ponui ir poniai Paulioniams už liturginę muziką šv. Mišių metu. Visiems aukojusiems šv. Mišias, gėles, lankiusiems ligonį ir palydėjusiems į šv. Jono Kapinės ir visiems užjautusiems ACIC, ACTC.

Padėka Laidotuvių Įstaigos Direktorui Mr. Joseph O'Neil, labai rūpestingai patarnavusiam laidotuvėms.

Marta Rudzinskaitė

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

— TĖVAS IR SŪNUS —

TRYŠ MODERNIOS KOPLYČIOS

2533 West 71st St. Telef. GROvehill 6-2345-6

1410 S. 50th Ave., Cicero TOWNhall 3-2108-09

AIKŠTE AUTOMOBILIAMS STATYTI

Laidotuvių Direktorai

MAŽEIK & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE.

TRYŠ MODERNIOSKOS

AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MAŠINOMS VIETA

REpublic 7-8600

REpublic 7-8601

EUDEIKIS

DOVYDAS P. GAIDAS — GERALDAS F. DAIMID

Laidotuvių Direktorai

Trys Moderniškos Kopolyčios

4330 South California Avenue

Telefonai: LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — YArds 7-1741-2

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) IR SŪNUS

2314 W. 23rd PLACE

Tel. Virginia 7-6672

2424 W. 69th STREET

Tel. REpublic 7-1213

11028 Southwest Highway, Palos Hills, ILL. Tel. 974-4410

PETRAS BIELIŪNAS

4348 S. CALIFORNIA AVE.

Tel. LAfayette 3-3572

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 S. LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-3401

POVILAS J. RIDIKAS

3354 S. HALSTED STREET

Tel. YArds 7-1911

JURGIS F. RUDMIN

3319 S. LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-1138-1139

VASAITIS — BUTKUS

1446 S. 50th AVE., CICERO, ILL.

Tel. OLYmpic 2-1003

LEONARD BUKAUSKAS IR SŪNUS

649 East 162nd Street South Holland

10821 South Michigan Avenue, Chicago

TEL. — OO 4-2223

APLINK MUS

Chicagoje ir apylinkėse

SAULIŲ PAVASARINIS PARENGIMAS

× Kun. Jonas Stankevičius, Šv. Antano parapijos klebonas, Cicero, Ill., Lietuvių kat. spaudos bendrovės direktorių tarybos pirmininkas, ruošiasi dalyvauti "Draugo" suaktyviniame bankete, kuris ruošiamas laikraščio 60 metų leidimo Chicagoje proga. Šia proga jis paskyrė 100 dol. auką dienraščiui paremti. Banketas įvyksta sekmadienį, gegužės 28 d. Martini-que restorano didžiojoje salėje, 2500 W. 94th Place, Evergreen Park, Ill. Bus įdomi programa. Šokiama groso puikus orkestras. Kvietimus prašome užsisakyti pasiskambinus Draugo telefonu.

× Poetas Bern. Brazdžionis dalyvavęs Chicagoje LB tarybos ir Lietuvių fondo suvažiavimuose, lankėsi ir Cicero Lituanistinės mokyklose aukštesnės klasės. Mokiniai turėjo progos su pažinti su mūsų didžiuoju poetu, davė eilę klausimų, prašė autografų. Mokiniai atsilankymu buvo labai patenkinti.

× Kun. dr. Viktoras Pavalkis, mokėdamas Draugo prenumeratą, prisuntė 33 dol. aukų spaudai paremti. Kun. Pavalkis yra Vilkiaviskio vyskupijos kunigas, aukštasis studijas baigęs Romos Gregorianum universitete ir gavęs bažnytinės istorijos daktaro laipsnį. Daugiau kaip prieš 20 metų atvykęs į Ameriką dirbo įvairiose vietose, g dabar yra klebonas St. John's parapijoje Milpitas, Calif., kur yra pastatęs bažnyčią ir gražiai susitvarkęs parapiją. Už auką nuosirdi padėka.

× Amerikos Lietuvių Romos katalikų federacijos Chicago apskrityje susirinkimas įvyks sekmadienį, gegužės 21 d., 3 v. p. p. Tėvų mairijonų vienuolyne. Susirinkime bus nustatomos katalikiškų organizacijų veikimo gairės. Pagrindinis pranešėjas dr. Zenonas Danilevičius.

× Antanas Biša, ilgametis JAV LB Bridgeporto apylinkės valdybos pirmininkas ir Vidurinių vakarų apygardos narys, organizuoja lėšų rinkimą Jaunimo Kongresui Bridgeporto apylinkėje. Sena Bridgeporto kolonija turi daug lietuvių, kurie, nors ir lietuvių kalbos nebeįsiskaito, visgi save laiko lietuviais ir prisideda prie lietuviškų darbų remimo. Biša deda daug pastangų juos pasiekti. Pasisekus, apylinkės kvotą išpildyti problemų nebus.

× Jaunimo kongreso uždarymas bus liepos 15-16 d. d., Toronte, Kanadoje. Uždarymo metu bus paskelbti II Pasaulio Lietuvių jaunimo kongreso nutarimai priimti Studijų dienoje. Uždarymu sutiko rūpintis LB Toronto apylinkės pirm. Karpis, pažadėdamas sudaryti specialią komisiją.

× Sausio ir vasario mėn. išleidimą LPDA suaktyvino veikalo apie Lietuvos universitetus parėmė aukomis šie užsakytojai: 100 dol. Lietuvos karys savanoris Bagdanavičius, Jonas, Hot Springs, Po 10 dol. dr. Damušis A., A. Zujus, J. Mikaila, Morkus Šimkus, A. J. Briedis, Gintautaitė-Gudaitienė Elzė, Vyt. Izickas, Balsys L. Po 5 dol.: R. Zaluba, G. Balandas, P. Efferatas, M. Gorodeckaitė-Tarulis, K. Marijošius, J. Cicėnas, J. Krištolaitis ir P. Karosas. Be to paaiškėjo, kad T. Daumbrasuko paaukota ne 35, o 50 dol. (pr.)

× Korp NEO LITHUANIA stato Vinko Krėvės dramos veiklą SKIRGAILĄ gegužės 21 d., sekmadienį, 3 val. po pietų Jaunimo centre. Režisierė Marjūtė Smilgaitė. Vaidinimas antrą kartą nebus kartojamas. Bilietai gaunami "Margutyje", 2422 W. Marquette Rd. ir Vaznelio prek. namuose Gifts International, 2501 W. 71 St. (sk.)

Artėja Vytauto Didžiojo Saulių kuopos pavasarinis balius. Ruošiama įdomi programa, kurią atliks Waukegano ir Racine sekstetas. Dainuos naujas dainas. Atsilankę nesigailės, nes pirmą kartą išgirs malonias dainininkes, kurioms vadovauja Regina Ditekienė.

Sesės šaulės, S. Cecevičienės vadovaujamos, ruošia vakariene iš 12-kos patiekalų, pagamintų pagal J. Daužvardienės receptų knygą. Laukiami ne tik šauliai, bet ir rėmėjai. Atsilankiusieji gėrėsis gražiais muzikos garsais, linksmai pasišoks ir nuotailingai praleis savaitgalį. Šokiama groso Kosto Ramanausko orkestras. J. Kaunas

CICERO KOLONIJOJ

— A. a. Juozapas Vašnora pažadėjo amžinąnį gegužės 6 d. iš Butkus koplyčios nulydėtas į Šv. Antano par. bažnyčią, po pamaldų būrelis tautiečių nulydėjo į Šv. Kazimiero lietuvių kapines. Prie duobės kun. J. Stankevičius atliko gedulo apeigas. P. Butkus liūdinių velionio draugų vardu padėjo visiems ir užprašė gedulo pietums. Velionis Juozas buvo taikus būdo ir ilgametis vietos gyventojas. Buvo paprastas darbo žmogus, kol pajėgė dirbti Sveikatai sušlubavus, buvo patalpintas senelių prieglaudon, čia ir užbaigė savo vienašvės dienas. Garbė P. Kislačiui už parodytą artimo meilę savo senam tautiečiui. D.

× Dail. Kęstutis Zapkaus didelės apimties dailės kūrinys "Inner Eye" yra išstatytas Chicago Meno institute. Kūrinys yra vieno gydytojo dovana institutui.

× Izabelė Stončienė buvo išrinkta nauja JAV LB Gage Parko apylinkės valdybos pirmininke. Pirmas naujos pirmininkės darbas yra organizuoti vėjų Jaunimo Kongreso reikalams. Naujoji pirmininkė to darbo ėmėsi visa savo energija ir jau yra padariusi gerą pradžią. Gage Parko LB apylinkėi nustatyta kvota yra virš \$2,000.

× Jerry Daimidas ir Dovydas Gaidas, Eudeikio laidotuvių įstaigos direktoriai, maloniai atsiliepė į Draugo administratoriaus kvietimą dalyvauti suaktyviniame bankete, užsakė skelbimą programiniame leidinyje ir paskyrė 50 dol. auką spaudai paremti. Sukaktyviniame bankete įvyksta gegužės 28 d. Martini-que restorano didžiojoje salėje, todėl pats laikas užsisakyti vietas. Tai galima atlikti pasiskambinus telefonu LU 5-9500.

× Aukomis po 5 dol. savo dienraščiui parėmė: Pranas Ambrasas, Euclid, Ohio.

Algis Tirva, Park Ridge, Ill., Antanas Piktuišis, Chicago, Juozas Banėnas, Philadelphia. Visiems rėmėjams nuosirdžiai dėkojame.

× Lietuvių Prekybos Rūmai, š. m. gegužės 21 dieną, 5 val. po pietų, Beverly Country Klubo salėje, prie 87-tos gat. ir So. Western Ave., rengia linksmą 39 pavasarinį banketą. Bankete bus įteiktos jaunuosiams mokslui eiti keturios stipendijos. Programą išpildys mėgiamoji solistė Christine Milerutė Lindquist, padainuodama keletą dainų. Šokiama groso buvęs Byansko orkestras. Kokteiliai prasidės 5 val. p. p., o vakariene bus 6:00 val. vakare. Kas nori linksmai praleisti sekmadienio vakarą gražioje salėje ir puikioje apylinkėje, nedelsiant užsisakykite banketą vietas. Bilietai gaunami pas visus Prekybos Rūmų direktorius bei narius. (pr.)

Po Silainės pasirodymo tautybų respublikonų dešimtmetyje, balandžio 29 d. Detrote. Iš k. į d.: V. Baukytė, A. Skrebutėnas, A. Čerškus, A. Sruaiškaitė, R. Selenis, R. Skrebutėnaitė, K. Milytė, A. Paskus, V. Rėklis, senatorius Robert P. Griffin, L. Mikulionis, grupės vedėja Galina Gobienė, V. Bajelytė, R. Marčiukaitė. Nuotr. J. Vaitiūnas

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBES

— Jurgis Juškaitis, baigęs mokslus šiame krašte ir šiuo metu gyvenęs Mission Viejo, Calif., yra prekybinio skyriaus direktorius vienoje didžiausių JAV chemijos bendrovių Monsanto. Jo uošviai Nina ir Adolfo Butkai, susižavėję gražia gamta ir klimato sąlygomis, sugalvė pensijos amžiaus, nutarė taip pat ten įsikurti. Nesenai jie aplėdo Chicago ir Kalifornijoje išsigijo nuosavą namą. Šia proga jų dukterė Rita ir žentas Jurgis Juškaitis sušūrošė jiems šaunų trisdešimt penkerių vedybinio gyvenimo metų sukaiktis paminėjimą. Kartu buvo atšvęstos Jurginės bei R. ir J. Juškaitių dukters Andreos penkerių metų gimtadienis. N. ir A. Butkai mielai laukia svečių ir pažįstamų iš Chicago.

— Alė Rūtos, prof. Z. Ivinskio, dr. Ad. Damušio, dr. A. Klimo, rašytojo A. Kairio, J. Kojelio ir kitų autorių straipsniai skelbiami naujausiam "I Laisvė" žurnalo numeryje. Plačiai paminimas neseniai Vokietijoje miręs prof. Zenonas Ivinskis. V. Prižgintas paruošė Ivinskio darbų bibliografiją, kurioje yra įtraukta 120 knygų, studijų, istorinėmis temomis straipsnių. Spausdinamas ilgas pasikalbėjimas su iš Lietuvos atvykusiu jaunosios kartos komunistu intelektualu. Žurnalas skaitytojų pasidėdamas siuntinėti artimiausiomis dienomis.

— Solistė Stase Klimaitė-Pautienienė dainavo Californijos lietuvių radijo pavasario žiedų baliuje, balandžio 28 d. Šv. Kazimiero parapijos salėje, specialiai jos balsui aranžuotas ištraukas iš muzikinių pastatymų "My Fair Lady", "No Strings", "New Faces of 1952" ir "Stop the World I want to get off" lietuvių ir anglų kalbomis, o taip pat ir Gruodžio "Rūta". Šis naujas solistės repertuaro žanras labai patrauklus ir visiems patiko. Zaisminga muzika, akompanuojant W. Lockwood, jai davė progos išreikšti talentingos interpretatorės sugebėjimus ir publika už tai atsidėjo šiltais plojimais. Ta pati programa buvo atlikta balandžio mėn. pradžioje amerikiečiams.

— Bostono Lietuvių krepšinio komanda, laimėjusi JAV lietuvių varžybose pirmą vietą, birželio 10 d. klubo patalpose, 368 W. Broadway, rengia laimėjimo vakarą.

— Mauricijaus ambasadoriaus ir ponios Balancy pakviesti Lietuvos atstovai ir O. Kajeckienė dalyvavo rengtame priėmimo kovo 14 d. Tautos šventės proga. Kovo 23 d. New York'e įvyko Baltijos diplomatinį atstovų pasitarimas. Jame taip pat dalyvavo ir Lietuvos gen. konsulas p. A. Simutis.

AUSTRALIJOJE

— Algimantas Milvydas, II PLJK atstovas ir Melbourne (Australija) Jaunimo komiteto narys. Yra baigęs inžineriją. Priklauso lietuviškos organizacijos, tautinių šokių grupės ir krepšinio komandai.

KANADOJE

— Toronto Humber Valley mokykloje Kiwanis klubas surengė mokinių darbų parodą, kurioje buvo atstovaujamos įvairios gamtos mokslo sritys. Astronomijos srities pirmąją premiją laimėjo J. Budnikaitė, 7 sk. mokinė. Jos įdomaus darbo nuotrauka buvo įdėta "Etobicoke Guardian" laikraščio balandžio 20 d. laidoje.

— Midlande, Kanadoje, vietoj seniau pastatyto medinio lietuviško kryžiaus bus pastatytas naujas atsparesnės medžiagos kryžius.

OKUPUOTOJE LIETUVOJE

— Okupantus nervingina Vatikano radiją perteikiama lietuviškoji valandėlė. Net ištisą straipsnį dialogo forma parašė tuo reikalu "Tiesa" Nr. 105 (gegužės 5 d.), pliusdama, kad ta lietuviška valandėlė tai Mafijos darbas, atseit gengsterių. Visas tas rašinys pavadintas "Pamfletas", parodant, kad jame nieko rimto, o turinyje — ne argumentai, o plūdimas.

DIDŽ. BRITANIJOS

— Lankysis vysk. A. Deksnys. Birželio 10 d. Vakarų Europos lietuvių vyskupas dr. A. L. Deksnys lankys Gloucesterio ir Stroudo lietuvių, o birželio 11 d. Leicesterio. Teiks sutvirtinimo sakramentą, laikys pamaldas, susitiks tautiečius priėmimo salėse.

CHICAGOS ŽINIOS

GERIAUSIA MOKINĖ — AKLOJI

Akla mergaitė Terryann Saurman, 17 m., neregė nuo pat gimimo, mokėsi Foreman aukšt. mokykloje, gaudama vis aukščiau (A) pažymius ir baigdama gavo stipendiją toliau tęsti mokslą. Ji nori būti mokytoja. Jos mokslo pažanga labai rūpinosi tėvai. Džiaugiasi, kad ji padeda namus apšvarinti, valgius gaminti, indus suplauti, dirba kieme.

PAMNĖJO "DRAUGO" JUBILIEJŲ

Laikraštis "The New World" įsidėjo informaciją, kad "Draugas" šiemet švenčia 60 m. sukaktį ir kad gegužės 28 d. ta proga bus iškilmingas banketas Martini-que restorano salėje.

TEISEJAS ĮSAKE NUTRAUKT TAKSIŲ STREIKĄ

Apie 1,000 Geltonųjų taksių unijos šoferių sustreikavo. Geltonųjų taksių bendrovė iš viso turi 2,166 mašinas. Streikuotojai reikalavo pašalinti prižiūrėtoją M. McGee. Teisme unijos prezidentas pareiškė, kad unijos vadovybė nebuvo davusi leidimo streikuoti. Teismas šoferiams liepė grįžti į darbą, bet jie sakosi negrįšią.

RADO UŽ 40,000 DOL. VOGTO AUKSO

Chicagoje policija rado 40,000 dol. vertės pavogto aukso, laikomo Mallers rūmuose, 5 So. Wabash Ave. Areštuoti Frank Pedote, 53 m., ir Angelo Chionis, 49 m. Aukšas buvo išvogtas iš Saslow bendrovės, kuri ap rūpina dentistų laboratorijas.

pagrįsta. Pabrėžiama ir jaunimo tautinė pareiga išlaikyti lietuvių kalbą, ryšių svarbumas su užsienyje gyvenančiais, lietuvių parapijų ateitis ir panašios tautos sąmoningumo problemos.

AUGA LIETUVAICIŲ VEDAMA LIGONINĖ

Loreto ligoninė, kuriai nuo 1938 m. vadovauja Šv. Kazimiero seserys, stipriu tempu auga. 1968 metais buvo pastatytas naujas 8 aukštų rūmų sparnas su 100 lovų ir 5 aukštų diagnostiniai ir gydymo įrenginiai. Ties du priestatai kainavo 6 mil. dolerių. Gavus iš gydytojų ir iš kitų aukų, pašalpos, dovanų, telkiant lėšas iš visų šaltinių, pavyko šią skolą išmokėti. Dabar telkiamos lėšos pagrindiniam se nojo pastato pertvarkymui ir atnaujinimui, kas kainuos apie 2 mil. dolerių. Ligoninei vadovauja lietuvaitė seselė M. Stefaniņa.

KOLUMBO VYČIAMS 75 M.

Illinois valstijoje Kolumbo vyčių organizacija švenčia 75 m. sukaktį. Šioje valstijoje jų yra 270 kuopų su 72,000 nariais. Turi daug būstinių, kuriomis dažnai ir lietuviai pasinaudoja.

RAŠO APIE LIETUVIUS

Laikraštis "Southwest News-Herald" dažnai rašo apie lietuvius. Pz. naujausiam numeryje įdėjo nuotrauką ir aprašymą, kaip Balzeko lietuvių muziejuje buvo pagerbta gener. konsulė J. Daužvardienė.

SUMAZINIS ASMENINĖS NUOSAVYBĖS MOKESCŪS

Illinois atstovų rūmai vienbalsiai nutarė, kad nereikia imti mokesčių nuo asmeninės nuosavybės iki 7,500 dolerių.

TIRIA POLICIJA

Chicagoje pradėti tyrimai policijos tarnautojų, turėjusių ryšių su kriminaliniu sindikatu. "Tribune" ketvirtadienį pranešė, kad buvo sugautas vienas policininkas, vogęs daiktus iš kito policininko ir juos pardavęs trečiam policininkui.

Daley atsisakė plano statyti naują aerodromą ežere. Esą, iš viso iki 2000 m. užteks dabar Chicago turimų aerodromų.

DRAUGO SUKAKTUVINIS BANKETAS

(Su programa ir šokiais)

SEKMADIENĮ, GEGUŽĖS 28 D.

MARTINIQUE RESTORANE

2500 West 94th Place

Evergreen Park

Viena kaina (banketui, programai ir šokiais) \$12.50 asmeniui

DRAUGAS minės 60-ties metų sukaktį nuo to laiko, kai yra persikėlęs iš Wilkes Barre, Pa. į Chicago. Prisiminsime ir tuos, kurie lietuviškai spaudai atidavė savo gyvenimo dalį.

Programą išpildys "Žibuoklių" sekstetas iš New Jersey, vadovas ir solistas — Liudas Stukas. Spaudos valsas bus grojamas Ažulo Stelmoko orkestro.

Kokteiliai 5 - 6 val. vak.; vakariene 6 val. vak.; šokiai nuo 8 val. vak.

Kviečiame jus ir jūsų organizacijų atstovus dalyvauti šiame minėjime ir pabuvoti vieną vakarą su spaudos žmonėmis DRAUGO SUKAKTUVINIAME BANKETE.

ADMINISTRACIJA
— ir —
REDAKCIJA